

JUTRO

Upravništvo Ljubljana, Prešernova ul. 54
Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125, 8126
Informativni oddelki Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 1.
Telefon št. 190.
Računi pri pošti. Št. avdiovih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 78.180; Wien
št. 105.241.

Nacionalna cena mesečno 25 Din, za
informativno 40 Din.
Uredništvo
Ljubljana, Kmetova ulica št. 1. Telefon št. 2122, 2123, 2124, 2125 in 2126.
Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. Telefon št. 455.
Celje: Kocanova ulica št. 1. Telefon št. 190.
Kopirniki se ne vlačijo. - Oglas po tarifi.

Ljubljana, 13. avgusta.
Danes so bile v Berlinu slovesno izmenjene ratifikacijske listine o sklenitvi konkordata med Prusijo in Vatikanom, s čimer je stopil konkordat v veljavo. Konkordat, ki je bil sklenjen med rimsko kurijo in Prusijo, prav za prav ne odgovarja pravemu smislu te besede, ker je samo del in nepopoln dogovor o ureditvi pravnih odnosov med rimsko cerkvijo in prusko državo. Zaradi tega tudi uvodoma ugotavljata obe podpisnici, da je ta listina le pogodba o ureditvi pravnega razmerja med njima.

Prusija je sklenila svoj prvi dogovor z rimsko kurijo že 21. marca 1821. Ta dogovor, ki je bil v veljavi do danes, da je seveda zahteval sprico po prevratu nastalega novega stanja v Prusiji in po prenosni nemške državne ustave temeljito reformo, ki se je izvršila tekom dolgotrajnih pogajanj med obema strankama.

Pred pričetkom pogajanj med Prusijo in Vatikanom so se ponovno pojavljale v nemški in še prav posebno v nemški katoliški javnosti zahteve, da bi sklenila nemška državna vlada z Vatikanom konkordat, obvezan za vso Nemčijo. Tej želji je bila sprva naklonjena tudi nemška državna vlada. Ker pa prepušča weimarska ustava ureditev cerkvenih vprašanj zakonodajni posamezniki dežel, je državna vlada kmalu opustila to misel in prepustila deželam, da same uredijo svojo zunanjo in notranjo cerkveno politiko. Do tega koraka se je odločila tem raje, ker bi bila skoro gotovo prisiljena pri sklepanju vsedravnega konkordata z Vatikanom pristati na velike koncesije v šolskem in vojaškem področju. S tem, da sklepajo deželne vlade vsaka za sebe poseben konkordat z Vatikanom, pa odpade vprašanje šolskih koncesij, ker spada šolstvo pod izključno kompetenco državne vlade, ki ima s sklepanjem deželnih konkordator nobenega stika. Tako je bilo kljub vsem naporom rimske kurije povsem izločeno šolsko vprašanje tudi iz pruskega konkordata, kjer ni ni z eno besedico omenjeno.

Pruski konkordat ureja na ta način izključno vprašanja cerkveno-pravnih odnosov. Prvi del vsebuje novo razmejitve pruskih nadškofij s sedeži v Kölnu, Padebornu in Vratislavi. Poleg tega so ustanovljene nove škofije v Achemu in Berlinu, kar je posebno razburilo pruske protestante, ki vidijo v tem znamenje prodiranja rimske cerkve v trdnjavo protestantizma. V zameno za to pa se je odrekal Vatikan nadaljnjemu vzdrževanju administratorja v Schneidemühlu, ki je bil dosedaj neposredno podrejen rimski kuriji. Končno zaključuje ta del dogovora določba, da je mogoče spremeniti ozemlje ali število pruskih škofij samo s sklenitvijo novega konkordata in še to le v slučaju, če pristane pruska vlada k temu že v naprej.

Drugi del dogovora se bavi s povišanjem državnih dotalij za cerkveno upravo, ki so znašale dosedaj 1,8 milijona mark, na 2,8 milijonov mark. Vatikan je sicer zahteval, da bi dogovor vseboval tudi določbe o višini plač in o načinu plačevanja katoliškega svečenstva, za katerega izda sedaj pruska vlada letno 21 milijonov mark. Pri tem se je skliceval na bavarski konkordat, ki vsebuje tozadavne določbe. Pruska vlada pa je to zahtevo odbila, tako da bo tudi v bodoče določeval višino svečeniških plač pruski deželni zbor po svobodnem prevdanku. Slično je odbila Prusija zahtevo rimske kurije, da bi se vnesla v dogovor tudi določba o višini realnih dotalij, ki naj bi jih prejemale cerkve od cerkvenih posestev, ki jih upravlja država.

Tretji del konkordata določa način imenovanja novih škofov. Določeno je, da bodo predlagali vsi pruski škofi v sporazumu s kapitljem vakantne škofije rimski kuriji listo kandidatov za izpraznjeno škofovsko mesto. Kurija bo izbrala s te liste tri kandidate ter jih poslala kapitlju vakantne škofije, da izvoli izmed njih novega škofa potom tajne volitve. Po volitvi je dolžan kapitlji takoj sporočiti izid volitve pruski vladi z vprašanjem, da-li nima proti izvoljenemu škofu kakih političnih pomislekov. Po pozitivnem odgovoru vlade sledi šele papežev imenovanje novega škofa. Sistem je torej precej kompliciran, toda v bistvu je vendarle zasigurana direktna ingerenca pruske protestantske vlade na imenovanje škofov.

Zadnji del dogovora se peča z izobrazbo katoliškega svečenstva, ki se ima vršiti v škofijskih seminarijih. V ta smej sprejemati škofje samo seminariščne z zrelostnimi izpisičevaji nemških srednjih šol. Na seminarijih smejo predavati samo profesorji, ki so nemški državljani in kojih znanstvena kvalifikacija odgovarja zahtevam za profesorje državnih katoliških teoloških fakultet. Predavanja morajo biti slična tularini, ki jo predavajo na državnih

Pred ustanovno glavno skupščino PAB Prihod bančnih funkcionarjev v Beograd - Akcijskega kapitala je vpisano že za 683 milijonov

Beograd, 13. avgusta, č. Pojutrišnjem se bo vršila prva glavna skupščina novoustanovljene Privilegirane agrarne banke. Zato prihajajo te dni v Beograd vsi funkcionarji novega zavoda, ki so bili do sedaj deloma na počitnicah, deloma pa službeno odsotni iz Beograda. Tako se je vrnil iz Sarajeva komisar PAB dr. Gjuričić. Takoj po svojem prihodu v Beograd je obiskal ministrskega predsednika generala Živkovića, kateremu je poročal o zadnjih pripravah za glavno skupščino in o sedanjem stanju

vpisa akcij. Do danes opoldne je bilo vpisanih delnic za skupno vsoto 683 milijonov dinarjev.

S počitnic v Sloveniji se je vrnil v Beograd tudi generalni direktor PAB, bivši finančni minister dr. Bogdan Marković, ki bo predsedoval ustanovni skupščini. Skupščina se bo vršila v univerzitetni dvorani, kjer morajo vsi akcionarji, ki ji hočejo prisostvovati, najkasneje do 9. dopoldne izročiti svoja pooblastila.

Ukinjenje splošne zakonske določbe o uradniški stalnosti

Zaradi izenačenja s sodniki je ukinjen čl. 234 uradniškega zakona, po katerem bi s 1. septembrom dobili uradniki vseh kategorij stalnost v službi.

Beograd, 13. avgusta, a. Po čl. 234 zakona o uradnikih, oziroma po čl. 1. zakona z dne 21. julija 1926., s katerim se izpreminja navedeni člen zakona o uradnikih, pritiče s 1. septembrom tega leta vsem državnim uslužbenecem stalnost v službi. Ker pa je bila med tem z novimi zakoni odvzeta stalnost sodnikom rednih sodišč, zatem članom Glavne kontrole in članom Državnega sveta, se je v skladu s tem pojavila potreba, da se ukine tudi stalnost ostalega državnega uslužbenstva, kar je bilo izvršeno z zakonom, ki ga je Nj. Vel. kralj te dni podpisal na predlog ministra pravde in ki se glasi:

Čl. 1.
Ukinja se čl. 234 zakona o državnih uradnikih in o ostalih državnih uslužbenih civilnega reda od 31. julija 1923. leta z vsemi njegovimi izpremembami.

Čl. 2.
Ta zakon stopi v veljavo in dobi obvezno moč, ko se objavi v »Službenih Novinah«.

Člen 234. zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbenih se glasi:
»Državnim uslužbenim v vsej kraljevini, razen onih, ki so označeni v členu 224. tega zakona, uživajo stalnost po preteku treh let od dne, ko stopi ta zakon v veljavo, brez ozira na doseganje predpise.« (Citirani člen)

234. daje od vsega začetka stalnost članom Državnega sveta, Glavne kontrole, sodnikom rednih sodišč in učiteljem, ki niso smeli biti po dosedanjih zakonih ne premeščeni ne odpušteni iz službe.)
Gornji triletni rok je bil s kasnejšim zakonom podaljšan še za tri leta.

Sprememba zakona o pobijanju zlorab v uradni dolžnosti

Beograd, 13. avgusta, p. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra pravde podpisal zakon, s katerim se izpreminja doseganje zakona o pobijanju zlorab v izvrševanju uradnih dolžnosti in ki se glasi:

Člen 1.
Člen 6. zakona o pobijanju zlorab v službenih dolžnostih od 30. marca 1929 (»Službene Novine« št. 78 od 3. aprila 1929) se izpreminja tako, da se glasi:

Člen 6. Stvarna in krajevna pristojnost za postopanje proti kaznivim dejanjem po tem zakonu naj se presoja po predpisih obojestranskih zakonov o kazenskosodnem postopku.

Po dosedaj veljavnem zakonu se bila pristojna za postopanje obojestransko sodišča na sedežu apelacijskih sodišč za celo področje apelacijskega sodišča. To se je izkazalo za nepraktično, zato je bil člen 6. spremljen tako, da je sedaj tudi za postopanje po zakonu o pobijanju zlorab v uradnem poslovanju pristojno sodišče, ki je pristojno po kazenskosodnih redih za kršitve kazenskega zakona.

Zadružni dnevi v Sloveniji

Kongres Glavnega zadržnega saveza — Obiski udeležencev pri raznih slovenskih zadrugah

Beograd, 13. avgusta, a. Glavni zadržni savez kraljevine SHS bo imel 1. septembra svoj kongres v Ljubljani. Na kongresu bodo predavali: inž. Ivan Venga o desetletnem obstoju in delu Glavnega zadržnega saveza, dr. Joža Basaj o zadrugah in zadržnem zakonodajstvu, inž. Vasilje Gorgjević o zadržništvu kot novem gospodarskem sistemu ter o ukrepih za njegovo uspeševanje, Nikola Jakac o sodobnih načelih zadržne organizacije in Martin Gavinec o življenjskih vprašanjih našega agrarnega zakonodajstva.

Kongres bo otvorjen ob 9. dopoldne v dvorani Delavske zbornice. 2. septembra bodo prirejani izleti k posameznim vzornim zadrugam na raznih krajih Slovenije. Sestava zadevnega podzadržnega programa je poverjena posebni odboru v Ljubljani. Izletne bodo spremljali zadržni funkcionarji, da obrazložijo udeležencem kongresa in ostalim izletnikom delo in tipe slovenskega zadržništva. V Ljubljani si bodo udeleženci ogledali tudi razstavo »Ljubljana v jeseni«.

Slavonski komunisti pred sodiščem

Beograd, 13. avgusta, p. 23. t. m. se bo vršila pred Državnim sodiščem za zaščito države v Beogradu glavna razprava proti komunistom iz Slavonskega Broda. Državni tožilec obožuje komuniste Milojana Belovukovića, Osteja Džekovića, Florjana Valjevića, Slavka Cvetkovića, Franja Vučevića, Budimira Milutinovića in Marjana Popovića, da so 26. aprila 1929 imeli v Slavonkem Brodu v stanovanju Osteja Džekovića sestanke, na katerem so ustanovili komunistično celico, ter postali člani te celice. Za predsednika so si izvolili Slavka Cvetkovića. Dalje so obtoženi, da so v noči med 29. in 30. aprilom v Slavonkem Brodu delili komunistične letake z naslovom »Proletarijatu Jugoslavije«.

teoloških fakultetah. Dalje morajo škofje, v katerih škofijah se nahajajo seminarišča, vsako leto predložiti pruskemu prosvetnemu ministru statute in učni načrt svojih seminarišč.

Končno obravnava dogovor še vprašanje imenovanja profesorjev na državnih katoliških teoloških fakultetah. Tu je pruska vlada pristala na to, da bo ta imenovanja vršila sporazumno s škofom, na katerega teritoriju se nahaja katoliška fakulteta univerze, kjer bo predaval novo imenovani profesor. Ti škofje imajo tudi pravico zahtevati od pruske vlade, da odpokliče s katoliške teološke fakultete profesorja, katerega predavanja ali osebno vedenje ne bi odgovarjalo naukom katoliške cerkve. Država pa si pridržuje za ta slučaj pravico, da imenuje tako odpoklicanega profesorja filozofski fakulteti iste ali kak druge univerze.

Odkupnina za delo na samoupravnih cestah

Beograd, 13. avgusta, p. Ker je nastalo vprašanje, kako naj plačujejo odkupnino za osebno delo po čl. 38. zakona o samoupravnih cestah oni uradniki in uslužbeni, ki nimajo osnovne in položajne plače, je minister javnih del inž. Savković dal o tem vprašanju to-le tolačenje:
Oblastni in občinski uradniki in uslužbeni, kakor tudi duhovniki, ki nimajo osnovne in položajne plače v smislu sistematiziranih prejemkov rednih državnih uradnikov in uslužbenecv, ki pa vendarle prejemajo svoje prejemke ločeno v obliki sistemiziranih plač ter draginskih dodatkov ali stanarine, bodo plačevali odkupnino za osebno delo po zadnjem odstavku čl. 38. zakona o samoupravnih cestah od svojih prejemkov brez draginske doklade in brez stanarine. Oni občinski in oblastni uradniki in uslužbeni ter duhovniki, kakor tudi pogodbeni uradniki in dnevičarji in sploh osebe, ki prejemajo svoje plače v globalnih vsotah, pa ne plačajo odkupnine po zadnjem odstavku čl. 38. zakona o samoupravnih cestah, temveč bodo plačevali kot odkupnino za osebno delo na podlagi davčne tabele v čl. 40. zakona o samoupravnih cestah.

Naše arbitražne pogodbe z Ameriko

Zeneva, 13. avgusta, a. Društvo narodov objavlja, da je jugoslovanska vlada predložila dve pogodbi z Zedinjenimi državami o arbitraži miru. Te pogodbe so bile sklenjene januarja meseca l. l.

Tragična smrt dijaka

Zagreb, 13. avgusta č. Na mestnem kopališču na Savi so danes našli kopalci začetni smrtd, ki je prihajal izpod splava. Ko so vodo nastančno preiskali, so našli pod splavom truplo dijaka Milandovića, ki je pred desetimi dnevi stonil in čezar trupla nikar ni mogel najti.

Napetost v Haagu je popustila Delegati se trudijo za sporazum z Anglijo — Pri reviziji razdelitvenega ključa bi se popravila tudi krivica manjšim državam

Pariz, 13. avgusta, a. Iz Haaga se poroča, da skušajo delegacije najti sporazum, ki bi zadovoljil Anglijo. Sporazum bi na novo uredil prejemke Anglije, pa ne bi bil v škodo drugih sil. Oni del reparacij, ki odpade na Anglijo, bi se povečal na ta način, da bi del nemških dajatev, ki so predvidene za glavne sile, bil dodeljen Angliji in bi se s tem sporazumom tudi popravila krivica, ki je bila storjena Rumuniji, Jugoslaviji, Portugalski in Grški, katerim se po Youngovem načrtu dodeljuje samo ostanki iz nemških dajatev. Tem manjšim državam bi se obenem zmanjšali njihovi dolgovi pri velikih silah. V zvezi z ureditvijo tega vprašanja je imel jugoslovanski minister zunanjih del dr. Voja Marinković sestanek z rumunskim delegatom Titulescom.

Listi ugotavljajo, da je v Haagu nastopilo zboljšanje položaja in da je popustila napetost zadnjih dni. Navajajo se v podrobnosti koncesije ter se ugotavlja, da se bo dala manjšim državam primerna odškodnina in da se bodo zmanjšali njihovi vojni dolgovi. »L' Oeuvre« pravi, da so pogajanja med dr. Marinkovićem, Titulescom in Venezelosom na dobrem potu in da so ti zastopniki Jugoslavije, Rumunije in Grčije sklenili, da v imenu svojih držav zahtevajo večje reparacijske prejemke iz tako zvanih brezpogojnih tranš.

»Petit Parisien« se takisto bavi z razgovori, ki se vrše med predstavniki Jugoslavije, Rumunije in Grčije ter zatrjuje, da se je govorilo o zvišanju čistih ostankov brezpogojnih anuitet, ki pripadajo malim državam in da se bo zahtevalo zmanjšanje vojnih dolgov.

Revizija Youngovega načrta neizbežna

London, 13. avgusta, a. Današnji listi so glede konference v Haagu optimistično razpoloženi, vendar si ne prikrivajo še vedno obstoječih težkoč. Listi ugotavljajo, da je Macdonald s svojim brzojavom vplival na Snowdena v toliko, da je le-ta umaknil svoje ultimatum in da še dalje sodeluje na konferenci. Tudi tukajšnji merodajni krogi smatrajo, da je položaj na konferenci postal ugodnejši in verujeto v neizbežnost kompromisa, ki se sedaj izvaja s tem, da so ostale sile odstopile od svojega dosedanjega stališča nedotakljivosti Youngovega načrta. Po informacijah iz poučenih krogov je revizija Youngovega načrta neizbežna. Revizija bo obsegala razdelitveni ključ za nemške reparacije, izpremembo nedotakljivih nemških dajatev

ter znižanje reparacij v blagu. Ker pa bo zahtevala izprememba Youngovega načrta dokaj časa, se v Londonu veruje, da bo končno izpremembo Youngovega načrta izvršil mešan odbor na sestanku Društva narodov v Zenevi septembra meseca, ako bo seve na naši konferenci dosežen sporazum prizadetih sil.

Pogajanja med delegati

Pariz, 13. avgusta, a. Iz Haaga poroča agencija Havas, da se nadaljujejo pogajanja med posameznimi delegacijami. Briand je danes sprejel poljskega ministra zunanjih poslov Zaleskega, Loucheur je imel sestanek z nemškim delegatom Hilferdingom, Barthelmy pa z dr. Schubertom. Francoski strokovnjaki proučujejo zahteve malih upniških držav. Popoldne so imeli Briand, Henderson in Hyman sestanek z nemškim ministrom zunanjih poslov dr. Stresemannom o izpraznitvi Porenja. S tem vprašanjem se bavijo tudi pravni strokovnjaki.

Japonska in Italija bosta popustili v korist Anglije

Haag, 13. avgusta g. Upanje, da bo prišlo do predloga ostalih reparacijskih upnikov, ki bo sprejemljiv za Anglijo ter s tem do uspeha konference, se je danes pri Angliji dokaj povečalo. Govorijo se, da namerava Japonska napraviti veliko gesto in pokazati svojo dobro voljo s tem, da se bo odrekla vsega svojega deleža pri reparacijah, t. j. 12 milijonov zlatih mark letno. Težje gre z Italijo, vendar pa se govori, da je tudi Mussolini pripravljen popustiti. Vsekakor je ministrski predsednik Japsar, ki je v Ačademijem in Loucheurjem pridno vodil privatna pogajanja izjavil belgijskim novinarjem, da je sporazum na najboljšem potu.

Še en posredovalni predlog

Pariz, 13. avgusta, a. Reuter objavlja vest iz Haaga, da so francoski listi sklenili staviti na jutrišnjem sestanku finančne komisije haške konference predlog, glasom katerega naj se od zneska 52 milijonov, ki je predviden za službo mednarodne banke ponudi Angliji 30 milijonov mark Reuter trdi, da sta ta predlog podprla francoski in belgijski delegat, dočim si italijanski delegat pridržal odločitev.

Minister Švriljuga član finančne komisije

Haag, 13. avgusta, a. Jugoslovanski minister financ dr. Stanko Švriljuga je bil izvoljen za člana finančne komisije haške konference. Dr. Švriljuga sodeluje pri vsem delu te finančne komisije.

Sovjeti so nestrpni zavoljo kitajskega zavlačevanja

Rusija odklanja vsako posredovanje tujih velesil, da ohrani železnico delavnemu proletarijatu obeh narodov

Tokio, 13. avgusta, d. Po poročilih iz Mančurije, prve postaje vzhodno-kitajske železnice na mandžurskih tleh je došlo pred večeršnjim do prvega spopada med ruski in kitajskimi predstražami. V tem spopadu sta bila ubita dva kitajska vojaka. V ostalem se položaj v ničemer ni spremenil ter si stojita obe vojski mirno nasproti v dosedanjih položajih. Razen pomavljajočih se poleto sovjetskih letal preko mandžurskega ozemlja ni opažati nikakih sovražnih dejanj, pač pa skušajo v kitajski službi stojiči oddelki belogardistov z večnim vznemirjanjem ob mejnih rekah Amurju in Usuriju izzvati boj med obema vojskama za vsako ceno. Vendar se jim to ne posreči. Ker sovjeti budno čuvajo svojo mejo, kitajski vojaški krogi pa ne podpirajo teh pohodov.

skega proletarijata in da jima jo je treba ohraniti za ceno vsakršnih naporov. Kitajska vlada, ki se izmika jasnemu odgovoru, mora razumeti, da vodi pot do pomirjenja samo preko sprejetja vseh v ruski notri naštetih zahtev. Te zahteve so minimalne in vsak zamujeni dan otežkoča položaj. Kitajska vlada naj ve, da so sovjeti dovolj močni, da osigurajo svoja zakonita prava na vzhodno-kitajsko železnico in bodo ta svoja prava branili tako v interesu ruskega kakor kitajskega delavnega proletarijata.

Sangal, 13. avgusta, o. Po poročilih iz Harbina so se pričeli na kitajsko-ruski mejni prvi obmejni spopadi med ruski in kitajskimi četami. Na dveh mestih so Rusi prešli v napad in zasedli nekatere kitajske strateške točke ob vzhodno-kitajski železnici.

Odmev krvoprelitja v Lupeniju

Bukarešta, 13. avgusta, g. Rumunska socialistična stranka je pri vladi protestirala proti postopanju velikega župana v Lupeniju. Sedaj je v tej zadevi nastal nepričakovan preokret. Politična policija je neadoma aretirala tajnika socialistične stranke v Lupeniju, Moldovana. Med delavstvom vlada zaradi tega veliko razburjenje. Delavstvo je ogorčeno, ker je narodno-zaradniščna vlada prepustila preiskavo v tej zadevi politični policiji, ki simpatizira z liberalno stranko in ki se hoče sedaj maščevati nad socialisti, ki so v koaliciji z vlado.

Večne revolucije v Venezueli

Caracas, 13. avgusta o. Po poročilih venezuelske vlade so vladne čete razpršile v bližini mesta Cumana revolucionarje, ki so hoteli oprejeti mesto. V boju je padlo več voditeljev upornikov. Velike izgube pa so imele tudi vladne čete.

Naši kraji in ljudje

Dr. Karel Grossmann

Pretekli teden so v Ljutomeru pokopali dr. Karla Grossmanna, ki je tako po preteku pol leta sledil svoji ljubljani soprogici večnost. Bil je značilna osebnost predvojnega slovenskega Ljutomeru in je s svojim narodnim delovanjem zaslužil skromen spomenik teh vrst.

Kakor mnogi naši znameniti možje, se je tudi pokojni rodil v kmečki hiši in sicer l. 1864. v Drakovcih, v občini Mala Nedelja. Svojo mladost je preživel na Jamni v občini Sv. Jurij ob Ščavnici. Gimnazijo je študiral v Mariboru, kjer je bil že kot šestdesolet eden glavnih činiteljev takratnega literarnega gibanja med slovenskim dijaštvom. Pravo je študiral v Gradcu ter sto-

pu najprej v državno finančno službo. Služboval je v Postoljnih, toda uradniška karijera ni bila zanj in posvetil se je odvetništvu. Precej let je bil odvetniški kandidat v pisarni dr. Karla Slavca v Novem mestu. Ta doba je bila odločilna za njegov duševni razvoj, kajti dr. Slanc se je mnogo bavil z znanstvenimi in političnimi vprašanji ter je tudi svojega pomočnika za to pridobil. V Novem mestu je našel tudi življenjsko družico iz ugledne rodbine Mehora, ki je češkega pokolenja. Sodno prakso je dovršil v Mariboru, kjer se je ravno tako, kakor v Novem mestu udeleževal v slovenskih društvi. Bil je med ustanovitvi slovenskega športnega društva, iz katerega se je potem razvil mariborski Sokol. Ko se je dr. Rosina preselil iz Ljutomeru v Maribor, je dr. Grossmann prevzel njegovo pisarno v Ljutomeru.

Tu je razvil živahno delovanje na narodnem polju z dr. Chloupek, s katerim ga je vezalo zvesto prijateljstvo. Bil je med ustanovitvi murskega Sokola in stal je vedno v prvih vrstah bojevnikov za slovensko stvar v napol pomemnem Ljutomeru. Ustanovil je klub slovenskih kolezarjev »Ptiči-selci« ter tako s športom združeval ljubiteljske Slovence. Delal je tudi na gospodarskem polju. Sodeloval je pri ustanovitvi križevske opekarne, s katero so delničarji poleg gospodarskih zasledovali tudi politične smotre. S svojim narodnim delovanjem si je nakopal številne in hude nasprotnike, a se je znal tudi braniti po svoji široki in temeljiti izobrazbi in vztrajnosti. Bil je tudi odličen in temperamenten govornik ter je svoje poslušalce često uprav frapiral.

Vse življenje si je ohranil ljubezen do dobre knjige. Njegova knjižnica v Ljutomeru je gotovo največja in obsega celo vrsto dragocenih del v raznih jezikih. Med literarnimi velikani mu je bil najljubši Shakespeare. Dramatika ga je v slovih privlačevala in zato ni čuda, da je v Novem mestu in v Ljutomeru vodil številne diletske gledališke predstave. Ljutomerskemu Sokolu je vzgojil lep kader diletantov. Udeleževal se je tudi literarno.

V javnem in zasebnem življenju ga je vodila dosledno ljubezen do pravice in do naroda. Kako pravicoljuben je bil, vedo do-

Največje in najlepše morsko kopališče na južnem Jadranu, 4 moderni hoteli. Sobe že od 20 Din naprej. Prvorazredna kuhinja, izversta pitna voda. Igrišče za otroke in odrasle. 2 igrališča za tenis. — Vsakdanji koncerti. — Bar. — Dancin. — Avtogaraza. — Pošta. — Telefon. — Zdravniki. — Pojasnila daje in naročila sprejema: Kopalnice Kupari. Odl. B.

bro njegovi klienti, katerim je često bral hude levite. V svoji pravicoljivosti je znal odpuščati drugim in priznavati tudi lastne zmore. Ljutomer je z njim mnogo izgubil, predvsem pa izvrstnega pravika, ki je povsod iskal le pravico, odločnega naprednjaka in narodnjaka, ki je imel odprto roko za vsako dobro stvar, ter pravega človeka, zvestega in odkritega prijatelja.

Na Pohorje!

Pred jutrišnjo otvoritvijo koč na Pesku.
Ko se v bogati Harijevi domačiji na Smolniku, dobro uro hoda nad Rušami, doobra navzgor prstne pohorske gostoljubnosti in se ob lepem razgledu na Dravsko dolino prvič nasrkaš svežega pohorskega zraka, se na Hlebovini, znani smolniski turistovski postojanki v višini 868 m, v bližini kristalociste Lobnice in obeh Šumikov, že čutiš turista in pomilovalno zreže na nižine pod seboj, kjer med gosto nasejanimi tovarnami po prašnih cestah drve izmučeni in neizmuceni zemljani za zaslužkom in dobičkom. Tu nas je zadnji zalotil pohleven dežek istočasno, ko je v dolinah zavladal pravcati vihar in je gosta ter debela toča klestila po sadosnosnikih, senožetih in žitnih poljih. Na Pohorju je le prselo in nismo o neurju ničesar vedeli. Gorski dežek je bil tako rahel, da kljub lahkim oblakom nismo bili niti najmanj ovirani na nadaljevanju poti. Vsekakor pa smo prenočili na Smolniku in ni nam bilo žal. Gosposidični Tončka in Rozika ti tako prijazno in dobro strežeta in sijajno postiljata, da se čutiš popolnoma domačega in spiš komodnejše in bolje nego v vsakem mestnem hotelu.

Naslednje jutro veselo naprej čez Brodnarjevo na Klopni vrh (1335 m), kamor prispeš po približno 2-urni komodni hoji skozi prostrane smrekove in deloma z bukvami mešane gozdove. Ali vam je bilo tu zopet veselja! Klopna kočja se je pripravljala za sprejem množice turistov. Naslednjega dne se je morala že v drugi otvoriti, sedaj v olepšani obliki in za 100 odstotkov povečanem obsegu. Brhka pohorska dekleta prihajajo z vseh strani med vriskanjem, bogato opremljena s planinskimi cvetjem, da dostojno okrasijo novi dom in prostor v gozdni tišini, na katerem se bo služila sv. maša. Fletno je opazovati to živahno gibanje. Nič ne razlikuje preprostega tesarja in mizarja od mcestnega dostojanstvenika. Le glej ga najnavdušenjšega planinca iz Dravske doline, bradatega Brunona, kako suče nove obešalnice in zabija klina, kakor bi bil iz stroke, pa Kormana, kako se trudi, da bi iz peska in blata sestavil betonsko zmes, in sodnega svetnika najuglednejšega pospeševalca turistike, ki ogrnjem z dolgim modrim predpanikom kar išče, kje bi bilo še treba kaj popraviti, pa prime za kramp, lopato, kladivo, ymes pa tudi za kumpico izbornega ljutomercana, ki mu ga nastavlja advokat kot odkupnino, ker pri delu ne zna pomagati. Pridna oskrbnica, ki že 18 let živi v tej gozdni samoti, pa pospravlja bokate zaloge živil in kuha mastne žgance za delavce in goste. To je življenje, tako prijetno domače, slovensko, da se ga ne moreš dovolj nagledati.

Toda moramo naprej, na Rogljo! Kar brez skrbi po vijugasti poti; izborna markacija ne dopušča, da krenemo na stran, in nas pripelje skoro ves čas v ravnem, samo v enem delu čisto nepotrebno tudi po nekoliko močvirnem terenu, naravnost v novo kočjo na Pesku, tik ob najvišjem vrhu Roglje 1517 m. Lepšega prostora si mlada konjiška družina SPD za svoj turistovski dom ni mogla najti. Napol v gozdu, ob idilni livadi, odkoder imaš do vrha Roglje le še četrte ure sprehoda, stoji nova prostorna zgradba z veliko verando, z velikima in l manjšo sobo za prenočevanje. Lega postojanke je tako srečno izbrana, da se prav nič ne čudiš, da se je mlado-poročeni par Rožič odločil prevzeti oskrbništvu kočje, da lahko v tej rajskolepi okolici uživa medene tedne in mesece. Da bi bilo naše veselje razpoloženo po možnosti še povečano, nam je mlada gospodinja postavila na mizo kar celo potico, izborn lastni izdelek, in z veliko žlico nadevala sladke strdi na tečen črni kruh. To dviga dobro voljo, podžiga podjetnost in

Pri zapeki, motnjah pri prebavi, gorčični v želodcu, krvnih navalah, glavobolu, splošni slabosti vzemite jutraj na tešče kozarec »FRANZ JOSEFOVE« grenčice. Po izkušnjah nabranih na klinikah za notranje bolezni je »Franz Josefova« voda izvanredno dobrodejno odvajalno sredstvo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

vabi zopet in zopet k povratku. Končani so očividno zelo ponosni (saj so tudi lahko) na svojo zgradbo, pa tudi na svoje žrtve. Zaradi tega ob prostih dneh v velikih skupinah prihajajo na Pesek preko Oplotnice, St. Jungerte, Skomerja, Sv. Vida in sam Bog ve, po katerih potih še, in pridno pomagajo pri delu, da bodo svojo postojanko ob slovesni otvoritvi na Veliki Smaren predstavili javnosti v čim dostojnejši obliki. Zanimanje za to otvoritev je v konjiški okolici in Vitanju tako veliko, da bo mrgolelo naroda na Pesku.

Ob najlepšem jutranjem solncu smo se drugega dne sprehajali preko vrha Roglje po bajno lepi rosnati Vitanjski planji, mimo Rakovca in S. Vida v romantični vitanjski trg. Višek užitka je jutranje potovanje po obešni Vitanjski planji, odkoder imaš krasen pogled na pujsko stran in Mislinjsko dolino. Rosne kapljice se v solnčnem svitu čarobno leskečejo v tisočerihi barvah. Sedel bi tu in gledal dan in noč in se veselil z mladimi pastirji, ki čuvajo čez poliete ogromne črede goveje živine iz Dravinske doline in Vitanjske kotline. A zaman; treba je iz tega planinskega raja nazaj v cestni prah in neznosno vrvenje v dolini. V pjčli poldrugi uri že sedimo v Pirhovi gostilni v Vitanju v veseli družbi pri izvrstnih za-

DANES! — Najlepša žena Amerike
BILLIE DOVE
v filmu nepozabne lepote

RUMENA LILJA

Po slovenskem romani L. Birša.
Režija: Aleksander Corda. —
Hitite, da ne zamudite!!!
Predstave ob 4. pol 6., pol 8. in 9. ur.

Samo 2 dni!
Elitni kino Matica
Telefon 2124.

ložkih, v eni uri nas končno popelje Kušarjev avtoBUS v kotorskih serpentinah čez Sv. Marijo na Lošpergu do železniške proge v Spodnjem Dolincu, zvečer pa že vsak na svojem domu (v Celju, Braslovcah, Mariboru ali kjerkoli) razmišljamo o krasotah Pohorja, ki jih znamo pač še pre malo ceniti.

Bogati doživljaji treh dni, ki nikogar ne morejo niti najmanj izmučiti, ti ne bodo dali miru in prvo priliko porabiš ponovno za polet v obratni smeri preko Vitanja, Lošperga in Rakovca v divno pohorsko idilo. Pohleveni Staljerji živzimo na Triglav in kamniško skalovje, ki nam nikdar ne more poplačati napornega plezanja tako bogato, kakor nam poplača Pohorje breznaporen gorski sprehod. Kdor ne verjame, naj pohiti k jutrišnji otvoritvi nove kočje na Pesku.

le malo denarja in danes ne bi bilo na prijaznem Smuku razvalin, ki jih je sedaj povzročila strela.

Potrebno bi bilo takoj začeti s popravili in napravil naj bi se razgledni stolp, ki bi odpiral tujcem, ki prihajajo sem vsak dan, krasen razgled po Beli Krajini do Velebita. Ta razglednik bi bil za Mirno goro najvažnejša planinska točka. Razgledne stolpe nad zvonovi imajo v mnogih deželah zlasti pa v Italiji in če se kaj takega tudi pri nas napravi, bo to lep korak napredka in povzdige tujkega prometa. Tako delo bi prebivalstvo rado podpiralo.

ŽREBANJE LOTERIJE
»ŽUPANOVE JAME«

bo 15. avgusta. Vse srečke, ki ne bodo do 14. avgusta plačane — so neveljavne. 10125

Zopež požar v kranjski okolici

Cigani po neprevidnosti zanetli ogenj

Kranj, 13. avgusta.
V ponedeljek je bil dan požarnih nesreč za našo okolico. Po velikem ognju v Stražišču je zagrozila podobna nesreča kraju Predoslje, kjer pa ni bila vzrok strela, temveč skrajna neprevidnost. Ta ogenj je nenadoma izbruhnil in bi bil lahko katastrofalen za vsa vas. Povzročili so ga za neprevidnostjo cigani, ki jih je vzela iz usmišljenja pod streho posestnica Jera Cuderman.

Štiričlanska ciganska družina Seger iz Seebachia na Koroškem jo je prišla zvečer prosit prenočišča. Ko je bilo prošnjaj ugodeno, so cigani svojo prtjljago spravili na pod. svojega konja pa so privezali na dvorišču. Ko so se domači

že spravili k počitku, je priteknel pred hišo 11-letni ciganček, zaklical dvakrat na ves glas: »Feuer!« — potem pa zbežal. Ko je posestnica stopila iz hiše, je zapazila ognjene zublje svigati iz gospodarskega poslopja.

Domači gasilci so ogenj lokalizirali. Uničen je pod, hlev in drvarnica ter ima posestnica nad 80.000 Din škode, zavarovano pa je za 20.000 Din. V zmedji, ki je nastala ob izbruhu ognja, so imeli cigani dovolj prilike za beg. S seboj so vzeli konja, prtjljaga pa so pustili. Ubeleže cigane zasledujeta orožnika Prešeren in Pekovšek, ki se še nista vrnila.

Velik lovski pogon v kamniških loviščih

Nepoznana zver trga kmetom drobnico

Kamnik, 13. avgusta
Kamniški sreski poglavar dr. Ogrin je prejel pritožbe in sporočila občin Zgornji in Spodnji Tuhinj, nadalje prebivalcev na Veliki in Mali Planini ter še iz raznih krajev širše kamniške okolice, da se tam okoli kladi krvoločna zver, ki napada drobnico na paši in povzroča kmečkim gospodarjem zadnje dni vedno večjo škodo. Nekateri trdijo, da je zver dozdaj raztrgala v raznih krajih skupno nad 40 ovac, različno pa se glasijo sporočila, kaj in kakšna je ta zver. Dočim nekateri zatrjujejo, da gre za velikega starega medveda z družino, domnevajo drugi, da se je priklatlilo v kamniške gozdove par volkov, in pa tudi izključeno, da davijo drobnico podivjani psi.

Da se pašniki in lovišča zopet rešijo kr-

voločnega priklata, je sreski poglavar za jutrišnjo sredo odredil splošni pogon za opasno zverjo in to v loviščih Spodnji in Zgornji Tuhinj, Hruševca, Loka pri Tuhinju, Gozd, Zupanje njive, v revirjih grofa Apfalterna, kamniške meščanske korporacije ter na Veliki in Mali planini. Gonjači in lovci se bodo ob 8. jutraj zbrali v Kamniku. Prišli bodo tudi nekateri lovci iz Ljubljane in drugih krajev.

V spominu je še, kako hude prevlajave je nekaj let pred vojno povzročal štajerski kmetom in lovcem zloglasni »kmečki strah« (Bauernschreck), ki so ga po dolgoletnih pogonih ustrčili: bil je podivjan volčjak. Zelim lovcom pri jutrišnjem pogonu uspel.

Samomor obupane mladenke

Ljubljana, 13. avgusta
V zgodnjih dopoldanskih urah je zavladalo v Gradščini v hiši tovarnarja in industrialca g. Rada Hribarja velikansko razburjenje. Okrog 9. so v prvem nadstropju zaposlene služkinje začule iz drugega nadstropja iz neke sobe čudno hropenje. Služkinje, ki so pogrešale tovarišice, 22-letno Ivanka Svetlinovo, so pohitele do omenjene sobe in odprle vrata. Nudil se jim je žalosten prizor. Naše so notri ubogo Svetlinovo, ki se je zvijala po tleh v silovitih krčih in ji je iz ust udarjala pena. Prihodnji trenutek so opazile na parketu večjo steklenico, iz katere je puhtel duh po lizolu. Nesrečna Svetlinova, ki je zavzela veliko količino strupa, se je onesvestila.

Preplašene službenke so priklicale z vikom vse domače ter je prihitel tudi g. Rado Hribar sam. Videč, da gre brezdvomno za zastrupljenje, je nemudoma odhitel v pisarno ter telefonično pozval rešilni avto, ki je prispel pred hišo v nekaj minutah. Nezavestno dekle so odpeljali že okrog 9.15 v splošno bolnico, kjer so ji zdravniki takoj izprali želodec. Pomagalo pa ni tudi

to. Strup je učinkoval že prehuho in je nesrečno dekle kmalu zatem podleglo. Mrtvo Svetlinovo so prenesli v mrtvašnico splošne bolnice.

Kaj je gnalo ubogo služkinjo v smrt, še ni pojasnjeno. Služkinje vedno povedati le, da je bila Svetlinova zadnje dni izredno potrta in zamišljena. Baje je napisala tudi več pisem, ki jih je pa že snoči odposlala. Domneva se, da si je vzelo mlado dekle življenje zaradi razočaranja v ljubezni do nekega fanta. Svetlinova je bila doma iz vasi Preloga pri Ihanu. Tam žive njeni starši, ki jih je obvestil o hčerini smrti njen službodajalec.

Uničena cerkev na Smuku

Semič, 13. avgusta
Na kratko se je že poročalo, da je strela udarila v zvonik cerkve na Smuku nad Semičem. Bila je veliko večja škoda, nego se je ob prvih vesteh pričakovalo. Požar je od malega uničil lepo romarsko cerkvico. Vsi trtje zvonovi so razbiti. Med temi je bil eden zgodovinske vrednosti. Bil je dar grofov Lichtenbergov.

Škoda se ceni na 120.000 Din. Cerkvica ni bila zavarovana, kar je vse graje vredno. Prava zanikrnost pa je tudi to, da se ni postavilo na njej strelovoda. To bi stalo

Avtomobilistom v svarilo

Ljubno, 13. avgusta
Ovinki naših lepih al ozkih cest zahtevajo posebno previdnost od avtomobilistov in motociklistov. Primer avtomobilske nesreče zadnjih dni je kaj zgovorno svarilo. Z avtomobilom se je peljala neka mariborska družba na izlet v Logarjevo dolino. Blizu Knezove žage na hudem ovinku je ujeta družba močna ploha.

Sofer, ki ceste itak ni dobro poznal, je v nevihti zgubil orijentacijo ter zavozil tako nesrečno, da se je avtomobil prevrnil v 2 m globok prepad pod cesto.

Sreča je bila, da so ob nastopu nevihte razprli streho. Ta streha je obvarovala potnike smrti. Avto se je namreč prevrnil, tako da so bila kolesa navzgor in streha je obvarovala potnike pred padcem na ostro kamenje.

K sreči sta tedaj privozila iz Luč dva poštna avtomobila s potniki, ki so dvignili avto zopet na cesto ter nudili posnrečenem prvo pomoč. Lastnik avtomobila trpi precejšnjo škodo, vendar se je dal njegov avtomobil toliko popraviti, da se je lahke družba odpeljala že popoldne nazaj.

Žrtev strele

Kamnik, 13. avgusta
Včerajšnja nevihta, ki je divjala nad Kamnikom, je zahtevala tudi človeško žrtve. Danes jutraj je bilo javljeno orožniški postaji v Kamniku, da se od večraj pogreša hlapec Prašnikarjevega posestva Fr. Stanc, star 30 let, doma iz Zduš.

Orožniki so se takoj podali na posestvo in uvedli preiskavo. V vrtni lopu so našli sključeno in ozgano truplo Stanca. Ugotovo se je, da je imel pokojnik v ponedeljek opravka na prostem, kjer ga je prehitela nevihta. Zato so bili mnenja, da kje vedri. Siromak pa je iskal zavetja v lopu, v katero je tresčilo in ga ubilo. Mladenica, ki je bil zaradi svojega mirnega značaja povsod priljubljen, splošno pomilujejo.

Danes ob 5. popoldne vsi na

WEEKEND

kde se bo vršil na kopalnišču Hirije! Sportne atrakcije, filmanje občinstva in kopačk, družabne igre, umetni oženi, godba, ples.

Trgovsko in obrtno društvo v Ljutomeru

V okviru gospodarskega tedna je to agilno društvo slavilo dne 11. t. m. svojo desetletnico. Po otvoritvi obrtne, industrijske in kmetijske razstave so popoldne zabrali v gostilni »Triglav« številni zastopniki obrtni in trgovine iz Ljutomeru, Gor. Radgone, Prekmurja, Ormoža, Središča in Maribora. Predsednik g. Horvat je pozdravil posebej gg. Zadavca in Handelica iz Središča, Kraječerja iz Maribora, Neubauerja iz Beltinca in Kraja iz Murske Sobotne. Potem je orisal zgodovino društva, ki se je razvilo iz predvojne Obrtnega kluba z desetimi člani. Ob ustanovitvi je društvo šlo 160 članov, danes jih je 70. Prvi predsednik je bil mizarski mojster g. Josip Velnar, nekaj časa je predsedoval beviski mojster g. Pero Veselič, že več let pa predseduje silarski mojster g. Janko Horvat. Društvo je tekom desetih let priredilo več obrtniškii shodov, izletov moštrov in javencov, leta 1925. obrtno razstavo lokalnega značaja ter sploh udeleževalo na gospodarskem polju. Pozdrave so izrekli gg. Golob iz Ormoža, Kraja iz Murske Sobotne in Kraječek iz Maribora, slednji v imenu Zveze obrtnih združenj in mariborskega obrtništva. Gg. Zadavrec iz Središča je v lepem govoru desetletno delo društva na desetletnem uspešnem delovanju ter mu želel, da bi se v bodoče še bolj razvilo in razvitalo. Po oficijelnem delu so se v prijetnem razpoloženju vršile napitnice, dokler ni bilo zunanjim gostom treba odhiteti na vlak.

NOGAVICE KLJUČ

Kulturni pregled

»Zgodovina slovenske univerze v Ljubljani«

Prejeli smo monumentalno knjigo »Zgodovina slovenske univerze v Ljubljani« do l. 1929. Izdal jo je rektorat za prvi jubilej naše Almae matris. Knjiga, ki je izšla v odlični grafični opremljeni na trtu prof. Plečnika na 540 straneh kvart-formata, je dostojna jubileja, ki je že za nami. Njen pomien ni časoven, kakorkoli ima značaj prigodne knjige: je velik dokument in hkrati krasen spomenik vsem postrvovalnim kulturnim delavcem, ki so pripravljali in napopred omogočili ljubljansko univerzo, in dokaz, da se je obnesla nje organizacija in zakoreninilo nje delo.

Iz vsebine te prvovrstne publikacije naj navedemo, da zavzema doberšen del knjige razprava vseuč. profesorja dr. Janka Polca »Ljubljansko višje šolstvo v preteklosti in borba za slovensko univerzo«. Gradivo, ki je ležalo doslej v raznih knjigah in časopisih, zlasti v vseučilnem zborniku (1902), ali pa sploh ni bilo sistematično obdelano, je tu kritično pretreseno in strnjeno v dokončen znanstven pregled stoletnega dela za ljubljansko univerzo. Ta razprava je res lep spomenik preteklosti. O prvem desetletju novega vseučilnega govori splošen pregled (str. 225—261), dočim nas manifesti spominjajo njegovih težav in skrbii. Splošno sliko izpopolnjujejo podrobni pregledi delovanja posameznih fakultet, opisi važnejših univerzitetnih institucij i. dr. Zelo zanimiv

je nadalje članek univ. prof. dr. Kidriča »Biblioteksi problem in univerzace. Pregledi ustanov, dijaških organizacij, akademskih oblasti in zlasti status in statistika pa nudé obilo materiala in lep vpogled v življenje in delo v območju slovenske Almae matris. Naposled nam kaže Bibliografija znanstveno delovanje njenih profesorjev.

Uvod tej publikaciji je napisal rektor dr. Milan Vidmar. Tu prvi med drugim: »Prav zavoljo svoje svobode pritera znanost duha: on se v njej samega sebe sprošča, a v temeljitem študiju zopet tako disciplinira, da postane za organizacijo civilizirane družbe oster in potreben instrument.«

Knjigo krasii in dopolnjuje veliko krasnih slik, mnoge na posebnih prilogh. Poleg slike protektorja kralja Aleksandra se tu vrsté portreti vseh dosedanjih rektorjev in raznih drugih, za našo univerzo zaslužnih mož, nadalje pesnetki poslopj, njih notranjosti, dela v seminarjih in laboratorijih itd.

Skratka: knjiga, ki jo lahko mirno uvrstimo med najlepše in najpomembnejše knjižne dokumente slovenske kulture.

Nova gledališka sezona se bo pričela v zagrebškem gledališču že dne 15. t. m. Najprej nameravajo ponoviti nekatere komade, ki so imeli v prejšnji sezoni znatnejši uspeh.

Nova pravniška publikacija. V založbi Tipografijski d. d. je izšla knjiga svetnika bankoga stola dr. Leva Henigsveta: »Zako-

nik o sudskom krivičnem postopku za kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca« zakon od 16. februarja 1929 — tekst zakona sa tu-mačenijama. Lepo opremljena knjiga obsega 514 strani in prinaša poleg razlage novega kazenskega postopka vse amnestije in abolicije od l. 1919 do danes, vse konvencije in pogodbe s tujimi državami o izmenii krivecev i. dr. Stane 120 Din.

Najdaljeavnje poljsko kulturno društvo »Polske Macierz Szkolna«, ki pa se ne omejuje samo na šolstvo, kakor bi sodili po nje naslovu, marveč snuje tudi čitalnice, knjižnice, vodi ljudska vseučilišča itd. Po pregledu družbinega delovanja za l. 1928 posnemamo, da ima »Polska Macierz Szkolna« 95 čitalnic in 849 knjižnic s 433.000 zvezki in da je priredila 146 tečajev za odrasle, 36 mesečanskih tečajev in 8 tečajev za poklieno izobrazbo, ki jih je obiskovalo v celoti 226.000 oseb. Dalje je priredila 1100 gledaliških predstav in raznih splov.

Heinrich Zille. V Berlinu je umrl v starosti 72 let nemški slikar Heinrich Zille. Iz litografa je postal eden prvih umetnikov Nemčije, član berlinske Akademije znanosti. Svet njegove umetnosti je bil za tiste čase nov in svojevrsten: Zille je slikal življenje delavcev doma, v tovarnah, na sprehodih, v krčmah, v veseljačenju in v trpljenju, v boleznih in smrti, delavske žene in dekleta, otroke, piance, zločince. Skratka, proletarici so imeli v njem svojega največjega slikarja, ki ni našel v teh motivih samo snovi za svoje umetniško izživete, marveč tudi predmet svoje ljubezni sočutja in srčne toplote. Njegova umetnost je predvsem globoko človeška in šele v drugi vrsti proletarska. Käthy Kollwätz in St. Grosz

sta današnja Zillejeva naslednika v aemškem slikarstvu.

Esä (Eurasia septentrionalis antiqua) se imenuje nenavadno zanimiv časopis, ki etaa ga začela izdati profesorja vseučilišča v Helsinki U. T. Siirelius in A. M. Tallgren. Posvečen je severovzhodni Evropi in zapadni Aziji, ozemlju, ki je še malo raziskano, dasi je že v etnografskem oziru zelo zanimivo, saj ga naseljujejo Indoevropci, finsko-ogrska, turško-tatarska in arktivna plemena. Sodelujejo razni ruski in drugi raziskovalci; med razpravami se posebno odlikuje Tallgrenova, 246 strani obsegajoča studija o starem predeksitem Cromorju. Časopis je dokaz lepo se razvijajoče finske znanosti, ki se tesno naslanja na rusko.

Kongres slovenskih pisateljev in umetnikov preložen. Dne 22. t. m. bi se imel vršiti v Varšavi kongres slovenskih pisateljev in umetnikov. Priglasilo pa se je v celem sam — 6 udeležencev. Krivda pomanjkljive organizacije, ka-li? Spričo takega nezanimanja se kongres letos seveda ne bo vršil. Preložen je na prihodnje spomlad.

Plebsicit o najboljši pesni je priredil neki vodilni ameriški list. Glasovalo je 60 tisoč oseb. Skoraj šestino vseh glasov je dobila Longfellova pesem »A Psalm of Life«. Ameriški okus daje prednost pesim filozofskega ali religioznega značaja.

Povisanje ali znižanje knjižne prodajke? Po neki statistiki se je v primeri s predvojnim stanjem povečala knjižna produkcija na Francosekem za 10, v Angliji za 11, na Holandskem za 60, na Madžarskem pa za 85 odstotkov. Povsod drugod je padla. Povečanje madžarske knjižne produkcije je presenetljivo. L. 1913. je izšlo na Madžarskem 2377 knjig, l. 1927. pa 4424.

Domače vesti

Izpremembe v vojaški službi. Nizeh zrakoplovno-tehnični poslovodja 4. razreda Vekoslav Pavlin je po službeni potrebi pridelen štabu zrakoplovstva kot vršilec dolžnosti častnika za tehnične posle 1. balonske čete. Izpit za rezervnega oficirja sta opravila: kaplar-dijak Boris Jenko za čin rezervnega administrativnega podporočnika inženiersko-tehnične stroke ter kaplar-dijak Rudolf Jušič za čin rezervnega lekarniškega poročnika.

Osebnostna vest. V Gorici se je nastanila zdravnica Slovenka, gospodična dr. Vilma Dominco, ki se je specializirala za ženske bolezni.

Prevoz posmrtnih ostanok naših vojakov iz Francije. Jutri prispejo na križarki Dalmaciji v našo državo posmrtni ostanek naših vojakov in državljanov, ki so umrli v Franciji v dobi svetovne vojne. V Splitu in potem v Beogradu se jim pripravljajo svečan sprejem. ki ga priredijo Udruženje rezervnih oficirjev in bojevnikov z zastopniki oblasti. Minister za vojno in mornarico je naprosen, da tudi s svoje strani stori vse, kar je potrebno. Po programu bodo vse krste prenešene v kapelo na novem pokopališču v Beogradu, odkoder bodo nekateri položeni v bojevniško grobnico na novem pokopališču, ostali pa bodo pokopani po želji njihovih rodbin.

Svečanosti na Bledu ob luterijskem krstu tretjega kraljeviča bodo naslednje: ob 10. dopoldne svečana maša na otoku, opoldne poklonitev deputacije občinskega odbora blejskega in vpisovanje v sprejemno knjigo kraljevega dvora, ob 16. cerkveni koncert v župni cerkvi na Bledu in ob 20. svečana razsvetljava na jezeru in prižiganje kresov po okoliških hribih.

Ekскурzija poljskih dijakov v Jugoslavijo. V vrsti raznih ekskurzij, ki prihajajo v našo državo, je pripravljen tudi prihod velike skupine poljskih dijakov. V Jugoslavijo pridejo preko Jesenic ter bodo obiskali Ljubljano, Sušak, Solit, Dubrovnik, Mostar, Sarajevo, Beograd in Zagreb.

Izplačilo zaostalih invalidnin in pokojnin. Finančni minister je izvršil razpored zadnjih dveh trans švedskega posojila in naročil finančnikam direkticij, naj po že prej določeni spiskih izplačajo zaostale invalidnine, dolžne pokojnine in potne stroške uradnikov. Za izplačilo dolgov pravnim osebam bo finančni minister naknadno izdal potrebna navodila.

Pevski zbor slovenskih učiteljev v Zagrebu. Prihodnje soboto ob devetih zvečer nastopijo v dvorani Zagrebaškega zborniškega učiteljskega zbora v Ljubljani, ki bodo pripravili koncert na čast gostom učiteljskega kongresa, ki se bo vršil v Zagrebu. Odlični učiteljski pevski zbor bo pri tej priliki izvajal večinoma nove, v Zagrebu še neznanne skladbe. Z zborom pride v Zagreb tudi znani slovenski skladatelj g. Emil Adamič, ki bo spregovoril uvodno besedo pred koncertom.

Glavna skupščina UJU v Zagrebu. Povrjenstvo UJU objavlja: Delegati in delegatke iz Slovenije, ki žele stanovanja za čas skupščine, naj se javijo ob svojem dohodu v Zagreb pri stanovanjskem odseku (biroju) na glavnem kolodvoru.

Pooblaščenik upravnik oblastnih poštnih in brzojavnih uprav in poštarnic. Minister za zgradbe je centralizirano poslovanje v svojem območju omilil ter izdal oblastnim upravnikom in poštarničarjem posebna pooblastila. Po tej ministrski odločbi pripada oblastnim poštarnicam pravica do nameščanja, povišavanja, kaznovanja, premeščanja in odpustanja zvanjnikov in služiteljev. Vseemu podrejenemu osebju sme odrediti količino pokojnine, poviševati ga na višje stopnje osončne plače, odobravati zakoniti letni odmor ter letne odsotnosti do 15 in bolniške dopuste do 30 dni. Podpisovati smejo materialne izdatke in odobravati izplačila odškodnin do 15.000 Din (doslej do 5000 Din). Predstojniki pošt smejo dovoliti svojem osebju 5-dnevne navadne, a 10-dnevne bolniške dopuste.

Hmeljarjem! Na običajnem predsezonskem zborovanju hmeljarjev, ki se je pri prav obilni udeležbi vršilo v nedeljo 11. t. m. v Roblekovi dvorani v Žaku, se je predvsem razpravljalo o običajni položaji hmeljarstva v tem letu, ki pa nikakor ni sijalen. Glede mezde za obranje hmelja se je določilo naslednje: a) trikratna hrana in dve malci 1 in pol Din, b) trikratna hrana in en skaf obranega hmelja. Za lepo obranje se naj občubujejo primerne nagrade. Ko se je določil način razpošiljanja tržnih poročil, so se hmeljarji opozarjali na vsebino pred kratkim razposlanih lepakov s prošnjo, naj se v njih podani nasveti natančno izpolnjujejo. Hmeljarji naj pa bodo tudi napram obralcem, posebno napram starim ljudem in otrokom pravični pri meri obranega hmelja. G. predsednik je potem pri zadnji točki dnevnega reda še prečital poročilo, ki ga je izročil ministru za kmetijstvo ob priliki konference, ki se je vršila 6. marca 1927. v Beogradu, s katerim je opozarjal na hude posledice hmeljske nadprodukcije, ki se pokazujejo že drugo leto. Žal, se to opozorilo na mero-dajnih mestih ni upoštevalo. Pred zaključkom zborovanja je g. predsednik še opozarjal navzoče na zavarovanje posušenega hmelja zoper ogenj.

Smrt ugleznega slovenskega veleposelnika. V Podkrajju je včeraj jutraj umrl v starosti 61 let veleposelnik g. Anton Wetz, znan daleč naokrog po Sloveniji. Svoji čas je menda celih 35 let prevažal kot brodar na Savi potnike iz Zidanega mosta v Podkraj in obratno. Posebno znan je turistom, ki so zvesti obiskovalci Kuma. Pokojnik je bil izvrsten gospodar, čvrsta koremina, mož markantne postave z lepo dolgo brado. S kremenitimi značajem je bila v njem združena pristna slovenska dobrodružnost. Dvakrat je bil

radeški župan. Bil je čvrst naprednjak, zvest naročnik naših Estov in vedno zavodno član Sokola. Tudi jovska bratovščina izgubi z njim vrlega, vedno za lepoto prirode navdušenega tovariša. Blagemu pokojniku naj bo lahka domača gruda na lepem radeškem pokopališču, kamor ga bodo jutri položili k večnemu počitku. Ugledni družini izrekamo globoko sožalje.

Duhovniške vesti Primorja. V Biljah je praznoval svojo srebrno mašo kurat gospod Ivan Svara. Tridesetletnik mašništva je praznoval župnik gospod Josip Abram pri Sv. Luciji in štiridesetletniko župnik gospod Luka Smolnikar v Slavini.

Lovišče občine Loka pri Zidanem mostu je združbala skupina gospodov inž. Vili. Abel, brata Jenko vsi iz Hrastrnika in g. dr. Matko iz Radeč za letnih 11.300 Din. Proti temu se je pritožilo lovsko društvo »Draga« iz Hrastrnika, ki kot tako k dražbi ni bilo pripuščeno.

Moderna gnojilca pri absolutnih kmetijskih šol. Iz pisarne velikega župana mariborske oblasti smo prejeli: Ministrstvo za kmetijstvo želi, da bi se zgradila moderna gnojilca pri absolutnih kmetijskih šol, v prvi vrsti takim, ki s prav dobrim uspehom delujejo na svojih posevstvih, ali pa s sinom posestnikov, ki se udeležujejo pri starših ter bodo v kodrednem času prevzeli posestva. Pravilno kolkovane, od pristojnega županstva potrjene prošnje, da prosilec odgovarja navedenim pogojem, je poslati živinorejskemu nadzorniku v Mariboru, Celju ali Ormožu, v čigar delokrogu leži občina, najkasneje do 30. t. m.

Uradni dan Sreskega gremilja trgovcev v Celju za člane iz rogaškega sodnega okraja bo v petek 16. t. m. od 9.—12. dopoldne v Rogaticu v posebni sobi hotela Sporn.

Nov vodovod v Postojni. Vodovod iz leta 1923. ne zadostuje več. Mesto bo dobio zaradi tega v oktobru nov vodovod in bo voda napeljana iz studencev pri vasi Strane pod Nanosom. Zadnje desetletje se je zgradilo v Postojni okoli 50 novih hiš. Sedaj se dokončava veliko poslopje za orožnike. Železniška postaja se razširja.

Avtomobilska nesreča na Lovčnem. Poštni tovorni avtomobil, ki na progi Kotor-Cetinje prevažala poštno pošiljko, je prošlo soboto po običajnem voznem redu vozil proti Cetineu. Avto je vodil sofer Rudi Marčić. Na nekem ovinku v bližini Lovčena se je avto namadoma otrevnil po klancu kakih 20 metrov zloboko. Konduktor Skuletič in nadzornik proge Radonič sta bila težko poškodovana, sofer in dva orožnika, ki sta spremljala avto, pa sta bila le lanko ranjena. Skuletič in Radonič sta bila prepeljana v kotorsko bolnico, kjer je slednji v nedeljo jutraj podlegel poškodbam. Poštne pošiljke je drugi avtomobil prepeljal na Cetinje. Komisija je na licu mesta ugotovila, da se je nesreča pripetila zaradi nezadostnega defekta v volanu avtomobila.

DANES! Dan 2, 4, 6.
Jackie Coogan
„PRVA DIRKA“
 Ob 4., pol 8. in 9.
Kino »Ideal«

Zanimiv potnik. V Zagrebu se mudi že več dni advokat dr. Onda, bivši profesor na budimpeštanski univerzi, ki že več let potuje po Orijentu ter je doslej prepotoval Bolgarijo, Turčijo, Sirijo, Palestino, Egipt, Grčijo in Albanijo, sedaj pa potuje po naši državi. Zbirat fotografije, rokopise in druge zanimive stvari. Med fotografijami je tudi Bismarkova podoba, ki jo je Mihovili Pavlinovič svojedobno poklonil veliki nemški državnik. V Zagrebu obiskuje zanimivi potnik razne politike in novinarje.

Smrtna nesreča v Crikvenici. Inspektor v ministrstvu za kmetijstvo Iso Gerger je prošlo nedeljo prispel na letovanje v Crikvenico. V ponedeljek dopoldne je s čolnom zaplovlil daleč od obale, kjer ga je zajel vihar. Čoln se je potopil in Gerger je izginil v valovih. Z obale so njegova žena in otroci s strahom opazovali smrtno borbo ponesrečenca, ki ga ni bilo mogoče rešiti.

Koni ubil sedemletnega dečka. V Čulincu pri Zagrebu je na paši s kooitom udaril sedemletnega gluhozomega dečka Miro Gregorina s tako silo v prsa, da je nesrečni deček mrtev obležal. Ko je oče proti večeru prispel na pašnik, je bil sinček že mrtel.

Ustrelili se na sinovem grobu. Na izraelskem pokopališču v Sisku se je ustrelil privatni uradnik Artur Neufeld, pristojen v Sarajevo, ki je v zadnjem času bival v Slavonskem Brodu. Na lističu je napisal svoje ime, da omogoči policiji neovrotitev svoje identitete. Kot vzrok samomora navaja, da je izžubil vse nade v bodočnost. Pokojnemu Neufeldu je bila s 1. avgustom odpovedana služba in zato je stari moč obupal. Da si je baž v Sisku končal življenje, je povod tragična usoda nekovega edinega sina, ki je pred par leti pri Zagrebu utonil v Savi. Mrtvo truplo so pri Sisku potegnili iz Save ter ga tamka pokopali na izraelskem pokopališču. Tako je obupani oče našel skupno počivališče s svojim pokojnim sinom.

Tatvino dragocnosti in vrednosti 40.000 lir je simulirala 35-letna Justina S. v Trstu. Policijski organi so preiskali vse njeno stanovanje in našli pod omaro v kuhinji zavoj, v katerem so bile vse dragocnosti. Justina so zaprli in kmalu se je dognalo, zakaj jih je skrila. Te dragocnosti ji je bil dal njen bivši ljubček inž. Karlo P., ki jih je zahteval sedaj nazaj pred sodiščem v Veroni, kamor je bila pozvana tudi Justina S.

Tatvina v Mali Reki. Pred nekaj dnevi so neznan dogolprotniki obiskali hišo mlinarja Karla Gradiška v Mali Reki pri Sv. Pavlu v Savinjski dolini. Vločili so

Najboljša brezalkoholna pijača je
Original Sanitas
 Dobi se v vseh gostilnah in restavracijah. Izdeluje: L. slovenska tovarna mineralnih voda, Slomškova ul. 27.

Če poleti
 ne morete iti na odmor, si vse eno lahko osvežite moči, ako pri južini in zajtrku dodate mleku 2-3 žličice

OVOMALTINE
 Na ledu ohlajeni Ovomaltine ima izvrsten okus in je najbolj zdrava osvežujoča pijača.

odnesli iz stanovanja več parov dobro ohranjenih čevljev, več garnitur moške obleke, nekaj srajc, hleb črnega kruha in usnjato denarnico z 180 Din gotovine. Skupno so oškodovali mlinarja za 1850 Din vrednosti.

Objedele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich.
Opozarjamo na današnji razpis del za zgradbo svinskih hlevov za kmetijsko šolo na Grmu.

Izjava. Podpisani preklucem in obžalujem vse, kar sem žaljivega govoril o gospej Okoren Frančiški proti premikaču Francetu Krvinu. Ljubljana 13. avgusta 1929. Valenčič Franc.

Gasilska veselica v Radomlju povodom blagoslovitve nove motorne brigadne se bo vršila v nedeljo 18. t. m. na vrtu tov. Ivana Pavlina z obširnim sporedom, kakor s šaljivo pošto, ribolovom, plesom in drugim. Pri veselici bo sviral godba na pihala iz Ljubljane. Za izvrstna okrepčila bo vsestransko preskrbljeno. Ker je čisti dobiček namenjen za kritje stroškov nove motorne brigadne, se vsi prijatelji gasilstva vladno vabijo.

Mesto strojepeške dnevnice. Pri upravnem sodišču v Celju se odda mesto strojepeške-dnevnice proti mesečni nagradi 800 Din. Prošnje je vložiti do 25. t. m. Natančni razpis v uradnem listu.

Sokol Šiška priredi 15. t. m. na praznik celodnevni gozdni piknik v Podutici. Odhod ob 8. uri jutraj izpred Čitalnice. Za zabavo, jedao in pijačo preskrbljeno. Jedilno orodje prinesite s seboj. — Odbor. 1064

Jutri na praznik vsi na gibanje efektne loterije
„Županove jame“
Ponovno pri Grosupljem
iz Ljubljane

Župan - novinar v Ljubliani. Včeraj je posetil naše uredništvo g. inž. Josif Mihajlovič, župan mesta Skopja in sodružnik »Skopljanskega glasnika«. Prišel je v Ljubljano na povratku s Poljske, kjer se je udeležil ekskurzije jugoslov. novinarjev za ustanovitev poljsko-jugoslovenske tiskovne antante. G. Mihajlovič si bo danes v Ljubljani ogledal razne one občinske ustanove, ki utegnejo poslužiti za vzgled upravi največjega, stalno napredujočega mesta Južne Srbije.

Zahvala. Odbor Narodne čitalnice v Spodnji Šiški se najpršičneje zahvaljuje vsem ki so pripomogli, da je veselica, ki jo je čitalnica 4. t. m. priredila pri Keršiču v prid javne knjižnice, v vsakem oziru dobro uspeła. Posebno pa se zahvalujemo novemu gostilničarju g. K. Keršiču za njegovo naklonenost in dobro postrežbo ter vsem darovalcem lepim dobitkov. Prosimo prijatelje, da nam ostanejo zvesti tudi v bodoče. — Odbor.

Mestni magistrat ljubljanski poziva vse posestnike parcel v Mestnem logu, ki imajo v jarkih položene cevi, da iste odstranijo, najpozneje do 31. t. m. Po poteku tega roka bo mestni magistrat vse jarke v Mestnem logu pregledal in cevi, ki bodo še v jarkih po svojih delavcih odstranil posestnike pa kaznoval.

Smrtna kosa. Včeraj je podlegla dolgi, mučni boleznici gospa Angela Mrač, vdova finančnega svetnika. Njen pogreb bo jutri ob 16. izpred kongresnega trga 7. na pokopališču pri So. Križu. Pokojni blag spomin, rodbini iskreno sožalje!

Dr. Volavšek Jos.
 Specialist za pljučne in notranje bolezni
 zopet ordinira.
Pletenine

vseh vrst dobite najceneje in najboljše v Pletarni Jenko, Domžale. 10.118a
SPECIJALNI KIS za vlaganje sočivja
 dobje v drogeriji KANC, Židovska ulica. 10077

Razburljiv voznik. Na ljubljanskih ulicah so se te dni v presledkih pojavljali nosači originalnih reklamnih zabojev za pralni prašek »Lux«. Reklamo je aranžiral Aloma Company. Nekaj takih nosačev se je pojavilo predvčerajšnjim popoldne tudi na Masarykovi cesti, kjer je baš ob istem času privozil mimo njih voznik Jernej M. s Kodlejevega. Njegovi konji pa so se pričeli reklamnih možakov bati in skakati. To je voznika tako užejelo, da je uporabil bič in je z vso silo lopnil po nosaču Rusu Sarmovskem, skritev v zaboji. Razbil je pri tem reklamo in obenem česnil tudi nosača samega. Na krik v zaboji je prihitel stražnik, ki je razburilivega voznika legitimiral, tako da bo moral zdaj drago plačati svojo jezo.

Ponesrečen delavec 22-letni zidar delavec Martin K. se je v ponedeljek že na vse zgodaj jutraj nekoliko opil, nakar je odšel na stavbo v Rožni dolini. Tam je bil pozneje zaposlen pri premikanju nekega stroja, ki bi ga imel spraviti na drugi oder. Pri tem je K. nerodno stopil, izgubil ravnotežje in padel meter globoko na cementni temelji, kjer je obležal z nalomljeno desno nogo. Martin je imel še toliko moči, da se je dvignil ter odkrval do stražnice na glavno cesto, odkoder so ga na telefonični poziv odpeljali z rešilnim avtom v splošno bolnico.

Žeparji na poslu. Te dni se je objavil na glavnem kolodvoru v Ljubliani ali pa v osebnem vlaku, ki vozi na Rakek, neznan drzen žepar, ki se je lotil kar treh pasažirjev. Mateju Šviglju iz Borovnice je ukradel iz notranjega žepa sukničiča usnjato listnico z 80 dinarji, uradniško legitimacijo, polovično srečno razredne loterije št. 103.139 in raznimi beleškami. Kmalu zatem je opazil, da je okrađen v istem vlaku sedeti Ivan Škrbec. V njegovi listnici je našel tat 700 Din gotovine, razne dokumente in neke fotografije. Tat je ukradel listnico še nekemu tretjemu potniku. Kot drži žepar pride v poštev neki okrog 30-letni moški, ogrinjen v dežni plašč, ki je baie izstopil na brezovškem kolodvoru in nato neznan kam izginil.

Zopet dve ukradeni kolesi. Delavec Josip Kušar, stanujoč v Podutici št. 7, je imel navado spravljati svoje kolo čez noč v skedenj posestnika Habjana v Zg. Šiški 37, ki ga je vedno tudi zaklenal. Kolo se mu je zdelo tam popolnoma varno, a se je le ušel. Ko je prišel včeraj jutraj kakor navadno po svoje kolo, je našel skedenj odklenjen, dočim je kolo izginilo. Za tat, seveda, ni duha ne sluha. — Drugo, nad 1000 Din vredno kolo je bilo predsočajno ukradeno Vinku Tošnjaku, in sicer iz veže neke hiše v mestu. »Kolesarska« nadloga je postala v poslednjem času enako podjetna v mestu kakor v okolici.

Iz Celja
Himen. V ponedeljek se je poročil v celjski župni cerkvi g. Joško Kramar, prokurist podružnice Ljubljanske kreditne banke v Slovenjgradu, z gdč. Marico Rogijevo, učiteljico v Slovenjgradu. Obilo sreče!
Srečke III. razreda državne razredne loterije so prispale. Opozarjamo vse one, ki so kupili srečke državne razredne loterije v naši podružnici v Celju, Kocenova ulica 2, naj jih obnove za igranje v III. razredu, ker so srečke že prispale.
Prošnja usmiljenim srcem. V bližini Celja živi v silni bedi in pomanjkanju neki bivši rudar, ki zaradi teže tuberkuloze že nad leto dni ne more v nobeno službo, skrbeti pa mora za ženo in 7 malih otrok. Najstarejša hčerka, ki je stara 14 let, je slepa. Dosedaj je bila v nekem zavodu za slepe deklce, morala pa bo v kratkem zaradi dovršenega 14. leta zapustiti zavod. Ker se je uboga slepa sirota v zavodu naučila igrati na citre, se napačno usmiljen srca, da ji pomagajo do citer na ta način, da jih ji kdo podari, ali pa da ji z denarno zbirko citre nabavijo. Prispevke sprejema in daje pojasnja podružnica »Jutr« v Celju, Kocenova ulica 2.

Nevihte in požar v Celju. Ze od nedelje zvečer trajajo nad Celjem in okolico zaporedne nevihte, ki običajno minejo le z velikim grmenjem in treskanjem, toda brez vsake škode. V ponedeljek popoldne je bilo telefonično alarmirano okrog pol 16. celjsko gasilno društvo, da je strela zanelja v Sp. Hudinji velik požar. Gasilci so takoj odhiteli iz avtomobilov po Prešernovi ulici in Kralja Petra cesti proti Gaberju, toda že na oglu Kralja Petra ceste pred Strmečjevo trgovino se jim je pripetila nezdoda. Na ovinku je stal neki osebni avtomobil iz ljubljanske oblasti, ki je močno oviral promet. Gasilni avtomobil je pridrel z veliko naglico in se za las je manjkalo, da se ni zaletel v osebni avto. Ker pa je prehitro zavil, mu je počila zračna cev. Gasilci so morali izmenjati prazno kolo, kar jih je seveda zamudilo za dobrih deset minut. Ko pa je avtomobil prispel v Sp. Hudinjo in peljal celo do Škofje vasi, se je izkazalo, da ognja sloh ni in da si je nekdo dovolil skrajno neumno in zlobno šalo. Pač pa so bili gasilci ponovno pozvani na pomoč okrog 8.30 v Lahovo pri Celju, kjer je strela zanelja požar v gospodarskem poslopyu posestnika Šafarja. Gasilci pa so imeli smolo, ker jim je avtomobil takoj izven mesta obšel v cestnem blatu in niso mogli z brzgalno do ognja. Pa če bi tudi mogli, bi dosti ne opravili, ker je primanjkovalo vode. Požar so skušala pogasiti okoliška gasilna društva, kar se jim je po daljšem času posrečilo. Zgorelo je Šafarju gospodarsko poslopje in svinjak. Škoda je znatna. Včeraj je zopet vse dan popolem delovalo.

Nezdoda epileptika. Občinski delavec Martin Kramer iz Pečovnika je v ponedeljek opoldne na stopnicah dvorišča niše št. 10 na Ljubljanski cesti ravno obedal, ko je dobil močan epileptičen napad, ki ga je vrgel po kamenitih stopnicah navzdol. Kramer je dobil težje poškodbe po obrazu in glavi. S pomočjo stražnika je bil spravjen v javno bolnico, kjer so ga obržljali v oskrbi.

Posledica ribje tatvine. V bližini Braslovca so v soboto zvečer okoliški kmetje, bilo jih je 8. skrivali lovili ribe v Savinji. Zasačili jih je orožnik, kateremu so se skušali postaviti v bran. Pri tem je obležal na licu mesta, zaboden z bajonetom v trebuh, okrog 35 letni posestnik Čmak iz Preserij pri Braslovcah. Orožništvo vodi v tamkajšnji okolici obširno preiskavo. Čmako ubil je zelo resno.

Ukradeno kolo zopet našeno. Pred dnevi smo poročali, da je bilo tukajšnjemu trgovcu Slavku Šafarju izpred hiše v Gregorčičevi ulici, kjer Šafar staneuk, ukradeno njegovo kolo, vredno 1200 Din. V nedeljo pa je trgovec Šafar kolo nepričakovano našel v svoji kleti. Kako je kolo našel v klet, še ni pojašnjeno.

Maribora
Avtohusni izlet na Plavička jezera in Hrvatsko Primorje. Izletniki se opozarjajo, da bo odhod iz Maribora z Glavnega, trga (avtohusna postaja) dne 14. t. m. točno ob 2. pop. ob vsakem vremenu. Avtohus bo stal na postaji 15 minut preje, tako da bo lahko vsak izletnik spravil prtljago.
Vodstvo obrtno-nadaljevalne šole v Mariboru naznanja: Vpisovanje vajencev in vajenk za šolsko leto 1929/30 bo na mestnem magistratu od dne 19. t. m. do vključno 8. sept. in sicer ob delavnicah od 10.—12., ob nedeljah in praznikih pa od 10.—11. K vpisovanju morajo priti vsi vajenci in vse vajenke, bodisi da so že hodili v obrtno-nadaljevalno šolo, ali pa da so šole vstopili v uk. Za vpis v III. letnik se morajo prijaviti vsi kovinarski, tizarški, tapetniški in silarski vajenci, ki so uspešno dovršili II. letnik obrtno-nadaljevalne šole, a njih učna doba pri mojstru traja še do aprila 1930. Isto ve.ia tudi za šiviljske vajenke III. letnika. K vpisovanju je treba prinesiti zadnje šolsko izpričevalo (odpustnico osnovne ali meščanske šole ali izkaz obrtno-nadaljevalne šole) ter vsaj nekaj obrokov šolnine, ki je ista kakor lansko leto. Vodstvo prosi vse mojstre in mojstrinje, naj vpoščilo svoje vajence in vajenke v navedenem roku sigurno k vpisovanju, da ne bo pozneje neprihli.
Nenadna ploha, slična p. clomu oblaka, ki se je vlija včeraj, je napolnila kletne prostore žitne menjalnice Dragotina Kopiča. Poklicani gasilci so po enournem trudu izčrpali z motorno sesalko vso vodo in s tem rešili posestnika velike škode. Po tem delu so bili gasilci pozvani še v vinarško šolo, kjer je istotako voda vdrla v kuhinjske prostore in kleti. Tamkaj pa je reševalno delo trajalo nad 3 ure in je bilo končano šele popoldne.
Ljudska knjižnica na praznik. V četrtek 15. t. m. bo Ljudska knjižnica v Narodnem domu zaradi praznika kakor vedno v smislu poslovnika odprta samo dopoldne od 9.30 do 10.30.
Trgovine bodo na praznik 15. t. m. ves dan zaprte.
Koncert in pomen parku bo v četrtek dopoldne. Sviral bo železničarska godba pod vodstvom kapelnika Schönherrija.
Novi stanovalci pod državnim mostom. Staro znano zatočišče vseh brezstanovalcev pod državnim mostom ima že nekaj časa novega »najemnika«. Ze nad 14 dni stanujeta tamkaj čevliar Rudolf Schmiermaul in njegova žena Katarina, stara oha po 56 let. Deset let sta stanovala v Ribniški ulici št. 9 in redno plačevala najemnino, sedaj pa sta dobila sodno odpoved. Da se izogneta deložacij, sta se raje umaknila pod most. Poleg zakoncev Schmiermaul pa se je nastanil sedaj še nov »najemnik« pod mostom. Je to 5-članska rodbina nekega delavca, katere skupno ležišče obstoja iz ene same čisto preperle slamačice, mobilije pa predstavlja en nahrbtnik. Oče in mati gresta podnevi s trehuhom za kruhom, otroke na varuje dojni sosed, ki delj z njim enako usodo pod mostom. Danes je v Mariboru že tako, da reveži, ki vidijo ozročno stredo nad seboj, takoj mislijo na most in na vodo, ki jim je v skrajnosti tako bizu. Lepo socialno skrbstvo. Dajte siromakom vsaj človeku dostojno prebivališče, več tako ne zahtevajo.
Smrtna kosa. Včeraj je umrl v Sv. Lovrencu na Pohorju višji sodni svetnik v p. g. Anton Morocutti, oče znanega zdravnika dr. Kamila Morocuttija v St. Ilju. Dosegel je starost 68 let. — V Rušah je umrla včeraj ga. Josipina Gugzol, vdova po profesorju. Pogreb bo v četrtek ob 4. popoldne iz hiše žalosti v Rušah. — Blag jima spomin!
Dobava sena in slame za mariborsko garnizijo. Danes ob 11. dop. je razpisana licitacija za nabavo 100.000 kg sena in slame pri komandi vojnega okruga v Mariboru, kjer so tudi razvidni vsi pogoji za razpisno licitacijo.
Nesrečen padeš s skednja. Posestnik Jos. Herič iz Sv. Jurija ob Pesnici je včeraj jutraj padel s skednja in si pri padcu močno poškodoval hrbtenico ter dobil vrh teže še notranje poškodbe. Prepeljan je bil z rešilnim avtomobilom v bolnico iz njegove stanje precej resno. Herič je daleč naokrog znan kot ugleden posestnik.
Preprečen vtom. Včeraj ob 3. ponoči je 20-letnega brezposelnega mizarkega pomočnika Fr. Prodana več mimo došlih gospodarov zasačilo ravno v trenutku, ko je hotel na Glavnem trgu vlnčiti v manufakturno trgovino g. Masteka. Steklo na izložbenem oknu je bilo že narezano, nabrže s kakim diamantom. Čim pa je v lomilec opazil, da se bližata tudi stražnik, se je spustil v divji beg, a je bil končno vendarle v Vetrinjski ulici aretiran.

Iz Ljutomera
Povečanje trgovine. Trgovec Fran Seršen je razširil svojo trgovino s tem, da je posebno sobo svoje gostilne preuredil v trgovinski lokal. Iz velike gostilniške sobe namerava napraviti dve manjši.
Preselitev. Pekovski mojster g. Gradinski je kupil prejšnjo Pragerjevo hišo ter se že tja preselil. Njegovo prejšnje obratovališče pa je prevzel pekovski mojster g. Mijo Kokot.

Iz Kranja

Nogometišči, v sredo 14. t. m. ob pol 2L v restavraciji Narodni dom sestane...

beznivo, ko nam je pri nekem pogrebu v sicer lepem govoru dejal, da nas je v fari mnogo možkih, a nobena moza. Seveda...

SV. PAVEL PRI PREBOLDU.

V sredi splošne denarne krize so bili Sv. Pavelski občani iznenadeni s posebne vrste davkom v obliki - cerkvenih dajatev. L. 1927. je pogorelo še dobro ohranjeno, a le za neznanoto vsoto zavarovano župnijsko gospodarsko poslopje...

Iz Kamnika

Automobilski zveza Motnik-Kamnik-Ljubljana. Družba sedemih podjetnih okoličanov je vložila na sresko poglavarstvo prošnjo zaradi podelitve koncesije. Prošnja je sedaj na velikem županstvu in bi bilo zelo dobro, ako bi se rešite na velikem županstvu pospešila. Takoj po podelitvi koncesije bi se pričelo v teku 14 dni s prevažanjem. Nabavljeno avto bi imel 12 sedežev. Kakor nam zagotavljajo, bi bile cene za vožnjo prav zmerne.

Iz Hrastnika

Rudarski praznik. Običajno letoletno rudarsko slavo hrastniških rudarjev z mašo v Dragi se letos ne bo vršilo na praznik - Velike maše - ker se bo delalo ta dan v rudnikih normalno, temveč se to slavo preloži na prihodnje nedeljo 18. tega meseca.

Iz Novega mesta

Zadnje vest o spremembah na gornjimi popravljamo v toliko, da se stol sedmoredice še ni bavil z zadevo profesorja M., ki je bil - kakor že znano - obsojen na dva meseca zapora. Vest o zvišanju kazni izhaja iz napačne informacije.

Iz Laškega

Sokolska prireditelja v Laškem predtelo nedeljo je pokazala, da je občinstvo, domače in sosedno, zelo naklonjeno izvršeni sokolski ideji. Obisk je bil izredno zadovoljiv in razpoloženje kar najbolje. Mesto je bilo v zastavah. Telovadnje točke so uspele zelo povoljno. Za tako uspele prireditev gre hvala bratom in prijateljem iz Zagorja, Trbovlje, Radeč in Celja. Prav tako so se domačini postavili.

Dopisi

REČICA OB SAVINJI. Naš g. župnik si je omislil celo vrsto modernih naprav pri svojem gospodarstvu in svojih gospodarskih poslopijih. Sedaj si je farovške hleve, ki so lepiji nego marsikatero stanovanje. Nič bi mu ne bilo ni farani nasprotni, če bi to šlo iz dohodkov iz obsežnega farovškega posestva. Toda ta teden smo dobili občinarji nalog, da mora tekom dveh mesecev vsak davkoplačevalec poravnati njemu pripadajoči delež, ki znaša 740 odstotkov na neposredni državni davek. Naš kraj je zelo siromahen. Zaslužek je slab, šume večina posekane. Kako naj ubogi baitar, ki živi iz rok v usta, plača še par sto dinarjev cerkvenega davka, ki gre pri večjih posestvih oziroma obratih tudi v ti-sočice? Tudi to smatramo za nepravilno, da se za take zadave, prezidave in naprave ne vrši licitacija in se delo izroči najcenejšemu ponudniku. Prosimo merodajne kroge pomoči. Naj bi vsaj del teh stroškov kriili dohodki iz farovškega posestva, ako pa to ni mogoče, naj se vsaj ta davek razdeli na več obrokov, da se plača v več letih, ker na enkrat je udarec prehud. V ostalem g. župnik nič hudega ne želimo. Le za več prijazenosti bi bili hvaležni. Ni bilo zelo lju-

Živalstvo Slovenije na velesejmu

Razstava živali društva »Zoo« na Ljubljanskem velesejmu od 31. avgusta do 9. septembra je mišljena kot velikopotezna propagandna ideja ustanovitve zoološkega vrta v Ljubljani. Z razstavo hoče društvo Zoo najširši slovenski javnosti dokazati, da je njegova temeljna ideja dobra in izvedljiva. V to svrhu se društvo Zoo ni ustrašilo ogromnega truda in dela ter je napelo vse sile, da poda obiskovalcem jensenske velesejske prireditve kolikor mogoče obširen vpogled v živalstvo Slovenije.

Z dohodki lanske jesenske razstave in s članarino ter darovi svojih dobrotnikov si je nabavilo društvo Zoo številne akvarije, v katerih bo izstavilo vse v slovenskih vodah živeče ribe, v 150 kletkah naše ptice pevke, v 30 velikih kletkah ptice ujede, v 6 terarijih domače plazilce (kače, kuščarje), v posebnih akvarijah dvoživke (zabe, močerade) v 25 pločevinastih kletkah manjše sesavce (glodavce, kune), v 5 železnih zverinjah večje sesavce (lisice, jazbeci, volkove, vidre). Kazen tega bo društvo na razstavi ogradio potrebne prostore za srne, gamsje in če mu bo sreča mila, tudi za mlade medvede.

Razstava živali društva Zoo bo zaradi svoje obširnosti in izrpnosti razstavljenega živega materiala ne le v zabavo posetnikom velesejske prireditve, marveč tudi živa sola naši mladini, ki bo imela na razstavi priliko seznaniti se osebno z domačim živalstvom.

Da bo moglo društvo Zoo kriti velike stroške te propagandne razstave in da se bo približalo realizaciji ustanovitve trajnega zoološkega vrta v Ljubljani, bo pobiralo od posetnikov velesejskega posebnega majhno vstopnino, ki jo bo plačal pač lahko vsak, ki mu je kulturni napredek Slovenije in njene prestolice količkaj pri srcu.

Navodila za današnji weekend

Weekend v kopališču Ilirija se prične danes točno ob 5. popoldne in bo nedvomno ena najzanimivejših sportnih in družabnih prireditev, kar jih je imela Ljubljana v zadnjem času. Na sporedu so akrobacije, sportne tekme, družabne igre, najzanimiveše pa bo filmanje lepših kopalk za tekmovalce za naslov »Miss Ilirija«. Umetalni ogenj, ki se bo vršil proti večeru, bo točka za sebe in bo gotovo zadavilo po svoji lepoti vsakogar. Ne zamudite in bitte prav vsi danes popoldne na Ilirijo!

Okdar se je prvič čulo, da namerava tudi Ljubljana izbrati svojo kraljico med najlepšimi kopalkami, je zavladalo za današnji weekend med občinstvom še posebno zanimanje. Zlasti naše dame, ki bodo ob tej priliki imele prvič priložnost nastopiti v filmu, bodo gotovo pohitele v kopališče. Naprosimo vse one, ki nameravajo tekmovalci in udeležiti se filmanja, da pridejo sigurno že ob 4. popoldne v kopališče Ilirije in se javijo v pisarni uprave.

Umetalni ogenj bo za Ljubljano atrakcija. Kaj takega še nismo videli. Najbolj razvaljeno občinstvo se bo divilo značnim bombam, ki bodo med bliskom in pokom telele v zrak in kakor velike bele kače padale na zemljo. Najrazličnej-

še podobe v obliki palmovih dreves, razbarvanih venecov, piramid itd. bodo upravičeno pričakovane, da je ta točka sporedu prvovrstna posebnost. Ljubljana naj ne zamudi ogetadati si te prireditve!

Kopanje na Iliriji je danes občinstvu omogočeno ob običajnih cenah do 4. popoldne. Okrog bo ostal po 5. uri v kopališču, bo moral plačati vstopnino k weekendu. Vstopnice se bodo prodajale že od 12. dalje in prosimo cenjeno publiko, da si jih blagovolno nabavi čim prej, da ne bo nepotrebno gnjče pri vstopu v kopališče. Vstopnice za weekend naj blagovolno občinstvo shrani, ker jo bo moral vsakdo pri izhodu pokazati kontrolnemu organu. Do 7. zvečer morajo vsj kopalci zapustiti kabine in oddati ključe vratarju. — Če pa bi bilo slabše vreme — deževno, oblačno in hladno, se vse preloži na soboto ob istem času. — Aeroklub.

Sport

Sportni drobci

V ponedeljek so se pričele nogometne počitnice, zaradi česar se prihodnje nedeljo ne vršijo državno-prvenstvene tekme. Hajduk mora igrati še s Haškom, Gradjanskim, Jugoslavijo in BSK, Hašk s Hajdukom in BSK, BSK s Haškom, Gradjanskim, Hajdukom in Jugoslavijo, Jugoslavija z BSK, Gradjanskim in Hajdukom, Gradjanski pa s Hajdukom, BSK in Jugoslavijo. V prihodnjem kolu se sestanejo Hajduk in Hašk v Zagrebu, v Beogradu pa Jugoslavija in Gradjanski. — Iz Beograda poročajo, da je BSK vložil na JNS protest proti zadnji neodločeni tekmi (5 : 5), in sicer ker golman Hajduka Čulić ni pravilno verificiran in je letos že igral prvenstvene tekme za druge klube.

V nedeljo se je vršila redna glavna skupščina Beogradskega nogometnega podsavca. Za predsednika je bil izvoljen Dr. Zivković BSK, za I. tajnika pa g. Bora Jovanović (Jugoslavija). Glavna skupščina je potekla popolnoma mirno.

Plavalna tekmovalna so prošle nedeljo seveda imeli tudi v drugih državah. V Inostu so avstrijski plavalci z 61.5 : 57.5 porazili plavalce Južne Nemčije. Avstrijska stafeta 3 X 100 m je s 3:37.8 postavila nov avstrijski rekord. Rezultata waterpola: Južna Nemčija : Avstrija 5 : 3 (3 : 1) in 1 : 7 (0 : 3).

VHalberstadtu so merili svoje moči nemški in švedski plavalci z 220 : 140. Sodeloval je tudi Arne Borg, ki je zmagal na 100 m prosto v času 1:05 in na 1500 m

v času 21:32.4. V waterpolu je zmagala Nemčija s 6 : 3 (3 : 0). Na lakhoatsletskem mitingu v Bernu so Švicarji porazili Avstrijce z 68 : 56. — V Budimpešti je Karlovits v skoku ob palici postavil s 3:91 nov madžarski rekord.

Juniorske nogometne tekme

Jutri, na praznik 15. t. m., se nadaljujejo na igrišču Ilirija tekme za prehodni pokal SK Ilirija. Odigrata se obe tekmi III. kola in sicer Ilirija : Hermes ter Primorje : Slavija. Sporedno se odigra jutri tudi semiinale za učeno darilo, ki ga odigrata Reka in Mladika. Razpored tekem je naslednji: ob 8.30 Primorje : Slavija, ob 9.45 Reka : Mladika, ob 16.30 Ilirija : Hermes (predigra tekmi kombin. teama proti ZSK Hermesu).

Med jutrišnjimi tekami obeta dober sport zlasti srečanje juniorskih tekem Hermesa in Ilirije, ki igrajo oboji stalno lep kombinacijski nogomet in so tehnično povprečno na znatni višini. Oster boj je pričakovati tudi v srečanju Primorja s Slavijo; prvi igra silniško kot Ilirija ali Hermes kombinacijski nogomet, Slavijo pa karakterizira velika brzina in odločna igra. V srečanju Reka : Mladika so boljše izgledi na strani Reke.

SK Natakara pozivlja svoje prv moštvo, da se v četrtki, 15. t. m., točno ob 6.45 zjutraj zbere pred Glavnim kolodvorom zaradi odhoda v Novo mesto. Rezerva Podgorica. Načelnik LNP. Seja poslovnega odbora LNP bo v sredo 14. t. m. ob 20. v mali dvorani Delavske zbornice (prihlišče). Gz. Lukovec, Mahkovec, S. Tina, Erman, Pevalak, Rakovec, Dorbec, Kuret, Rovan in Bačar se pozivajo, da se iste sigurno in točno udeleže. — Tajnik I.

SK Svoboda. Danes, v sredo, trening I. mošva in rezerva na igrišču Primorja. Točno ob 18.30 naj bodo vsi igralci v naši garderobi. Juniorsko moštvo igra v četrtki trening tekmo ob 17. uri na Rakovniku. — Načelnik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes od 17.30 dalje trening za igralce, ki jutri v četrtki ne nastopijo. — Načelnik.

Juniorske tekme za pokal SK Ilirija. (Službena objava medklubnega odbora.) — V smislu sklepa zadnje seje medklubnega odbora podvzeta poizvedovanja v zadevi protesta SK Slavija proti verificiranju tekme Mars : Slavija 1:0 so pokazala, da je bil protest utemeljen. Navedena tekma se zaradi tega verificira s 3:0 v korist Slavije. Protivnik ASK Primorja v III. kolu dne 15. t. m. je torej Slavija, Mars pa izpade iz nadaljnjih tekem. — Službo jutri dopoldne opravlja g. Uršič ter po 3. starejši redalci vsakega kluba za čas svoje tekme. Nastop službe pol ure pred določenim pričetkom tekme. — Popoldne skrbi za službo SK Ilirija. — M. o.

Gospodarstvo

Svetovni kongres za reklamo v Berlinu

Mednarodno združenje za reklamo (International Advertising Association) je letos sklicalo svoj 25. kongres v Berlin za čas od 11. do 15. t. m. Za presojo, kakšno važnost pripisujejo v modernih državah reklami za razvoj gospodarstva, naj le omenimo, da je na ta kongres prišlo letos iz vsega sveta okrog 5000 delegatov.

Za letošnji berlinski kongres je bilo izdano geslo: »Reklama — ključ za blagostanje sveta.« V okviru tega gesla je sestavljen tudi ves gospodarski, kulturni in umetniški program kongresa, pri katerem sodelujejo priznani svetovni strokovnjaki. Za kongres ne vlada zanimanje samo med reklamnimi strokovnjaki, temveč še v večji meri med gospodarskimi krogi, ki so v naprednih državah že dobro spoznali važnost reklame za razvoj gospodarstva.

Po podatkih, ki jih je na kongresu postal Francis Sisson, generalni direktor družbe New York Trust Company, se v Združenih državah izda letno 1.5 milijarde dolarjev ali preko 80 milijard dinarjev samo za inserate v dnevniki in časopisih ter za plakate. Pa tudi v Nemčiji se je reklama že precej razvila ter se cenijo izdatki za časopisno in afišno reklamo skoro na 1.5 milijarde mark ali 20 milijard Din letno.

Na lanskem zasедanju ameriških reklamnih strokovnjakov je takratni prezident Coolidge dejal: »Ameriška in dustrija se je pri nazadnjih cenah svojih izdelkov povzpela na sedanjno višino predvsem zaradi produkcije v velikih množinah. Taka produkcija je mogoča le pri velikem obsegu popravševanja. Ta velik obseg popravševanja pa je doseglja industrija skoro izključno s pomočjo reklame.« Za trgovca in industrijca je dobra in pametna propaganda dejansko ključ do napredka.

Kakšna naj bo reklama. Za uspeh reklame ni važna samo višina izdatkov za reklamo, v mnogih primerih je odločilen predvsem način reklame. V tem pogledu se mnogo greši. Nemški profesor za obratno gospodarstvo dr. Seiffert računa, da ostanje v Nemčiji zaradi napačne reklame ena petina skupnih reklamnih izdatkov (500 milijonov mark letno) brez vsakega uspeha, 30-45 % pa gre za nepravilno in malo uspešno propagando. V narodno-gospodarskem pogledu predstavlja slaba reklama ogromno škodo. V tej zvezi so zanimava navodila, ki jih je na kongresu podal znani ameriški narodni ekonom Edvard Filene za pravilno propagando. Filene pravi:

- 1) Delaj velikopotezna reklamo za blago, ki je dobro in si ga občinstvo želi. 2) Povej le čisto resnice in ne pretiravaj; raje povej glede dobrih lastnosti svojega blaga manj nego več. 3) Ne laži. Če moraš že lagati, potem ne delaj za svojo laž še reklamo. 4) Če ti ni uspelo z reklamo spraviti na trg večjih množin blaga, tedaj zboljšaj kakovost blaga, tako dolgo, dokler nisi prepričan, da je tvoje blago najboljše na trgu. 5) Če tudi tedaj nimaš zadostnih uspehov, potem lahko mirne duše pričneš še z večjo reklamo. 6) Največje uspehe bodo v bodoče imeli oni, ki bodo delali najbolj smelo in najbolj resnično reklamo.

Ameriški trgovci in industrijci je že davno spoznal, da je bolj ekonomično drago plačati dobrega reklamnega strokovnjaka, ki dobro pozna psihološko-individualno stran reklame in mu organizira propagando, kakor delati reklamo na svojo roko brez strokovnega znanja, kajti slaba reklama je brez baska zapravljen denar. Prav tako je večina brez uspeha izdan denar, če reklama ni dovolj velikopotezna. Podjetnik, ki je prepričan o dobri kakovosti svojega blaga, mora imeti pogum, vreči za propagando akcije tudi ogromno vsoto, ki se mu bo kasneje gotovo povrnila. Brez trajnega uspeha pa je propaganda za slabo blago, ki kupca razočara ali pa mu ne prinese pričakovanih prednosti.

Američani so s svojim prirojenim smislom za ekonomijo spoznali, da je ustanovitev znanstvenih institutov za reklamo velike važnosti za vse narodno gospodarstvo. Stroški za take institute jim niso nikoli prevlile, ker vedo, da bodo gospodarstvu pristežili milijarde, če jim bo uspelo izločiti ali vsaj na minimum zmanjšati neracionalno in napačno reklamo.

Napram letu 1923 se je naš tovarni promet podvojil, napram letu 1919 pa počtvoril

Gibanje števila natozorjenih vagonov se v naprednih državah objavlja mesečno in predstavlja važno podlago za presojo gospodarske konjunktуре. Pri nas pa menda to ne velja, kajti če bi na podlagi razvoja prometa sklepal o stanju gospodarske konjunkture, tedaj bi morali priti do zaključka, da se nahaja naše gospodarstvo v pravem konjunktурnem poletu. Število natozorjenih vagonov se je od l. 1919. do l. 1928. počtvorilo, napram letu 1923. pa podvojilo, kar nam pove naslednja statistika. Na državnih železnicaeh je bilo natozorjenih:

Table with columns: Leto, vagonov, %

Naš tovarni promet se je torej samo lani povečal za 200.000 vagonov na skoro 1 in pol milijona vagonov. Od tega prometa pa odpade največji del na promet in les. Prodnukcija premoga se je v naši državi od l. 1919 do 1928. dvignila od 224.000 na 505.000 vagonov. Ker se premog skoro izključno prevažna po železnici, odpade torej ena tretjina za nakladanje potrebnih vagonov samo na promet. Povečanje prometa pa je povzročil tudi stalno naraščajoči izvoz lesa. Saj smo lani samo za izvoz lesa potrebovali okrog 250.000 vagonov, za izvoz rud in izkopenj pa okrog 100.000 vagonov.

Povečanje prometa je torej simptomatično predvsem za ugodno konjunkturo v rudarski in lesni industriji. Ta pa predstavlja je majhen del našega narodnega gospodarstva, ki je z 80 odst. agrarno. Za presojo naše gospodarske konjunktуре v splošnem pa je odločilno predvsem stanje našega kmetijstva, ki še vedno preživlja težke čase. Vendar pa moramo priznati, da je bila naša gospodarska konjunktura lani kolikor-toliko ugodnejša kakor predlanskim.

Ogromno povečanje prometa nam na drugi strani tudi kaže, da so naše prometne težkoče v prvi vrsti posledica naraščajočega tovarnega prometa, dočim se je vzorni park istočasno le neznačno dvignil. Pred nekaj leti smo sicer dobili na račun reparacij nekaj lokomotiv in nekaj tišoč vagonov, zdaj pa se niso bile izvršene nikake nove nabavke. Šele letos je prometno ministrstvo zopet naročilo deloma na račun reparacij nekaj sto lokomotiv in nekaj tišoč vagonov in pospešilo popravilo starih vagonov, tako da se nam ni bati, da bi v jesenski izvozni seziji prišlo do popolnega zastoja.

Zadružni kongres v Ljubljani. Uprava Glavnega združnega saveza je imela te dni sejo, na kateri se je razpravljalo o pripravah za kongres združnih organizacij, ki se bo vršil v početku septembra v Ljubljani. Priprave se vršijo predvsem glede referatov, ki bodo izneženi na tem kongresu. Kongres bo imel posebno svečan značaj, ker bo Glavni združni savez istočasno praznoval desetletnico svojega obstoja. Ob tej priliki bodo, kakor znano, priredile slovenske zadržne zveze na jesenskem velesejmu prvo veliko združno razstavo, ki ima namen, pokazati važnost in napredek združništva v Sloveniji. Ta razstava bo gotovo ena najbolj zanimivih prireditev Ljubljane v jeseni.

Razveljavljeni kolki. V zvezi s razkritjem madžarske družbe, ki je falsificirala kolke po 1000 Din, je finančni minister na predlog uprave državnih monopolov odločil, da se imajo kolke po 500 in 1000 Din potegniti iz prometa. Z jutrišnjim dnem prenehajo ti kolki veljati kot takšne vrednote. Neuporabljeni kolki imenovane vrednote se mogoče v teku 90 dni zamenjati po obstoječih predpisih.

Dobave. Gradbeni oddelek direktcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do dn 16. t. m. ponudbe za dobavo 88 komadov pasic iz plavljenega železa in 4290 komadov zakovic za mostove; splošni oželek za sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave 500 kom. hidroline gaze, 300 komadov »Kaliok« povojev, 1500 kom. ster. izgotovljenih obvez. 30 kg navadne vaje v tablah in 400 kom. lesenih volič deščic iz lipčeve lesa. Uprava državnih monopolov v Beogradu sprejema do 20. t. m. ponudbe za nabavo 2000 kg gumiarabike v zrnu. — Uprava državnih monopolov v Beogradu sprejema do 20. septembra ponudbe za nabavo 2000 kg gumiarabike v zrnu. Predmetni oglasni so na vpogled v pisarno Zbornice za TOL.

Borze

13. avgusta. Na ljubljanski borzi je bil tudi danes devizni promet slab. Nekaj več prometa je bilo le v devizah na Curih in Prago. Tečaj deviz so ostali v glavnem nespremenjeni. Vso potrebo je krija Narodna banka. Na zagrebškem efektinem tržišču je tendenca v Vojni škodi dalje mlačna. Tečaj so za malenkost nazadovale ter ni bilo nikakega prometa. Vojna škoda je za aranzama in kase notirala 405.5 - 407, za december pa 420 do 423. Ostali državni papirji pa so dalje čvrsti. Investicijsko se je okrepilo na 88.25 do 88.5, agrarne pa na 53 zaključek. Na tržišču zasebnih vrednot vlada dalje mrtilvo. V bančnih papirjih ni bilo nikakega prometa. Med industrijskimi papirji pa so bili za ključki v Gutmannu po 195, v Union (Osiček) po 175 in v Jadranski plovidbi po 570. Trboveljska notira 450 - 460, za december pa 465 - 470.

Table with columns: Valute in devize, Ljubljana, Amsterdam, Bruselj, Dunaj, Praga, Varšava

Elekti. Ljubljana. Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Pradedionna 850 d., Kroditni 170 d., Vevče 130 d., Ruše 275-285, Stavina 50 d., Sešir 105 d., Kranjska industr. dr. 245 d. Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranzama 405.5 - 407, kasa 405.5 - 407, za november 417.5 - 419, za december 420 do 423, investicijsko 88.25 - 88.5, agrarne 53 do 53.5; bančne vrednote: Pradedionna 853 den., Union 202 den., Srpska 153 den., Jugo 80.75 - 81.25, Narodna 8150 den., Zemaljska 127 - 135, Ljubljanska kreditna 123 den.; industrijske vrednote: Narodna šumska 40 - 50, Našička 1625 den., Gutmann 192.5 - 197.5, Slavevska 96 - 100, Slavonija 100 - 120, Danica 122.5 - 140, Drava 400 do 430, Sečerska 420 - 440, Ljevaonica 210 do 220, Brod vagon 145 bl., Union mlin 170 do 180, Isis 12-15, Dubrovačka 415 bl., Jadranska 565 - 570, Trbovlje 450 - 460, za december 465 - 475. Beograd. Vojna škoda 406 - 407, investicijsko 89, agrarne 53.5 - 54, Narodna banka 8235 - 8250.

Blagovna tržišča

Žitni trg (13. t. m.) Na chicaski borzi je večeraj pšenica zopet precej popustila, in sicer za september od 135 in tri osminke na 131 in sedem osmink. Tudi pri nas so cene nekoliko nazadovale in stane baska pšenica 207.5, potieka pa 215. Naše cene so dalje pod pariteto, tako da imamo še vedno možnost za izvoz. Ljubljanska borza (13. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključenih je bilo 11 vagonov, in sicer 5 vagonov bukovich okroglic, 3 vagone desk, 2 vagona mešanih drv in 1 vagon tramov. Iše se vsako množino bukovich odnosno jelovih garnitur-dog za sode 12 mm debeline, 740 in 760 mm dolžine in 60-100 mm širine, ter vsakoko množine jelovih dna za sode (12 in 15 mm deb.). Dalje je povpraševanje za ostro robo, rezano jelovino (12.18 in 24 mm, 4 m dolžine), za remeljine in za škorote. Deželni prideliki: Tendence nespremenjena. — Zaključkov ni bilo. — Nudi se pšenica (slov. post., mlevska tarifa, plač. 30 din) : baska stara po 265-267.50, baska nova po 262.50-265; moka »c« (Ico Ljubljana, plač. po prejemu blaga) po 305-397.50; Koruza (slov. post., plač. 30 dn): baska, navadna tarifa po 275.50-270, mlevska tarifa pa po 260-262.50; ječmen: baski ozimni po 217.50-220; oves: baski, slov. post., navadna tarifa po 240-245. — Novosadska blagovna borza (13. t. m.) Tendence mlačna. Promet: 21 vagonov pšenice, 5 vagonov ječmena, 3 vagone ovsna, 11 vagonov koruze, 3 vagone moke in 4 vagone fižola. Pšenica: baska, sremška in banaška 200 - 205; potieka 212.5 - 215. Ječmen: baski, sremški in banaški 175 - 180. Oves: baski, sremški in banaški 175 - 180. Koruza: baska in sremška 202.5 - 205; banaška 200 - 205. Moka: baska »c« 310 do 315; »c« 290 - 295; »s« 270 - 275; »c« 245 - 250; »s« 140 - 145. Fižol: baski beli 115 - 120. — Dunajska borza za kmetijske proizvode (12. t. m.) Malenkostna okrepitev na ameriških tržiščih je ostala brez vpliva na dunajski trg. Kupčije preko Braje so zopet nekoliko oživele, za domač konsum pa je promet slab. Uradno notirajo: pšenica: domača 84.25 - 85.50, madžarska potiska 37.50 do 88.50; rž: marchevska 28.75 - 29.25, madžarska 27 - 27.50; Koruza: podunavska 32.50 - 33, Iapalska 33.50 - 34. — Dunajski goveji sejem (12. t. m.) Dognovo 2285 komadov, od tega 356 iz Jugoslavije in 884 iz Rumunije. Pri mirnem prometu se je prvovrstno blago prodajalo po starih cenah, ostalim vrstam pa se cene popustile za 5 do 10 grošev. Za kž žive teče notirajo voli izjemno 2.05 - 2.20, I. 1.80 - 2.11, 1.55 - 1.75, III. 1.20 - 1.50, biki 1.35 - 1.55, krave 1.15 - 1.60, slaba živina 0.90 - 1.20

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 13. avgusta 1929. Table with columns: Kraj, Čas, Barom., Temper., Vrela, Padavine

Navišja temperatura danes v Ljubljani 19.2, najnižja 16.8. Solnce vzhaja ob 4.59, zahaja ob 19.10, luna vzhaja ob 15.44, zahaja ob 23.36

Iz življenja in sveta

Kaj zanima sodobnega izumitelja?

Vprašanje radia, zrakoplovstva in izkoriščanje solne energije

Šest in pol milijona izumov — to je približno število patentov, ki so bili podeljeni na vsem svetu, odkar obstoji patentni zakon. Vendar pa naj nihče ne misli, da je usoda izumiteljev lahka in mila. Nasprotno, težka je in kruta ter se mnogokrat ne izplača.

Od treh prijavljenih patentov, tako nč izkustvo, propadeta dva, ker ju odklonijo. Od vseh uveljavljenih patentov pa jih niti 90 odst. ne krije stroškov za patentiranje. Pogoji za praktično izkoriščanje patentov so tako težki, da celo gospodarsko rentabilni patenti propadejo, ker ni dovolj kapitala, da se jih uvede v življenje.

A kljub temu se noče in noče zmanjšati število izumiteljev in takih, ki se nevtudoma pehajo za patenti in njihovimi donosi. Število izumov se celo neprestano povečava. A tudi tu bi se motil, kdor misli, da grede izumi svojo lastno neodvisno pot. Kakor vse drugo, so tudi iznajdbe podvržene muhavosti mode in zahtevam časa, v katerem žive izumitelji.

Danes n. pr. najbolj zanimajo izumitelje problemi radia, gradnje letal in uveljavljanja solne energije. Avijatika je prevzela vse, kar se bavi s tehničnimi izumi. Vprašanje radia zanima predvsem zaradi kratkih valov in prenosa slik na velike daljave.

Tretje vprašanje, ki šele postaja aktualno, je problem izkoriščanja solne energije. Ze dolgo roji tehnikom po glavi izum solnčnega stroja. In kako tudi ne! Solnčni žarki, ki padajo na kvadratni meter površine naše zemlje, znašajo povprečno sedmi del konjske sile. Če bi človek mogel zbrati silo, ki prihaja od solca samo na

streho hiše, kjer biva, bi imel dovolj toplote, da bi ogrel vso hišo. Dosedanji poskusi zbiranja solčne toplote s pomočjo sistema cevi, napolnjenih s slano vodo, dokazujejo, da bi bila solnčna kurjava že danes za polovico cenejša od kurjave s premogom in lesom.

Kaj bi pomenilo dosledno izkoriščanje solne energije, si niti ne utegnemo predstaviti. Energija na zemlji bi se podvojila, če bi lahko izkoriščali solčno toploto. V tej smeri je doslej napravil največ eksperimentov inženjer Marcel Moreau v San Franciscu, ki je dosegel s pomočjo povečalnih stekel in zrcalnih reflektorjev temperaturo 8000 stopinj Celzija. Pomislimo samo, kakšno korist bi prinesel človeštvu šele solnčni stroj, ki bi takšno energijo lahko porabil v to ali ono koristno svrhol!

Meta z Danskega

V Berlinu je prispela s pariškimi vlakom najbolj nenavadna potnica, kar se jih je kdaj peljalo po tej progi. To je dražestna mlada dama v starodanski noši, s torbo in ruto okoli glave in se imenuje Meta. Ima eno samo, obzalovalna vredno napako, to napako, da ne more govoriti. Govoriti pa ne more zato, ker je samo lutka, lutka v naravni velikosti. Pomaga si na ta način, da nosi pri sebi papir, na katerem so navedene glavne postaje njenega potovanja s prošnjo na sopotnike, naj jo pri prestopih z vlakov vselej postavijo v pravilni vlak. Na ta način je prepotovala v II. razredu vso dolgo pot iz Kodanja preko Pariza na sve-

točno razstavo v Barcelono in iz Barcelone preko Pariza v Berlin, od koder se vrne kmalu nazaj v Kodanj. Ves čas so bili sopotniki skrajno ljubezni do nje in so zvesto izpolnjevali navodila na njenem listku. Za ljubeznost se jim je oddolževala s cigaretami in kratkočasnimi knjigami, ki jih je nje torba vedno polna. Pri sebi ima tudi album, v katerega ji novi znanci po poti zapisujejo mične spominske pesmice. V Berlinu je prišla na veliko razstavo reklame, kjer bo propagirala industrijske izdelke svoje domovine. Poslalo pa jo je v svet uradništvo kodanjskega dnevnika »Politiken«, ki si je s tem samo napravilo najboljšo reklamo.

Mrtvec protokolira svojo smrt

O svojevrstni nezgodi poroča hollandski tisk. Nekega policista v Büssumu je povozilo. Njegovi kolegi so ga dvignili umirajočega in ujeli še pravčasno njegove zadnje besede: »Bodite zdravi... Moja zavarovalna polica je v železni blagajni.« Prenešli so ga na policijsko stanico, ga položili na posteljo in začeli zapirati okenske zaslonke v poslopju, kakor je na Hollandskem navada, kadar imajo mrtveca v hiši. Hipoma pa so začuli iz sobe, kjer je »ležal« nevoljno klicanje: »Kje je spet raportna knjiga.« Stekli so v sobo in ga videli, kako stiče po miznicah. Mrtvec ni bil mrtev. Še preden so se do dobrega osvobodili, je bil našel knjigo in začel vanjo vpisovati poročilo o svoji nesreči: »Danes, čne toliko in toliko, se je pripetila na vogalu ulice te in te nesreča itd.« Ko je končal, so ga spravili v bolnišnico, da mu povežejo rane.

Rim skoro milijonsko mesto

Kakor javljajo iz Rima, je število prebivalcev v italijanski prestolnici prekoračilo 900.000 duš in se bliža milijonu. Po zadnji statistiki ima Rim 902.561 prebivalcev in je poleg Milana in Napolija eno najbolj obljudenih italijanskih mest.

V zadnjih sto letih se je število rimskega prebivalstva neprestano dvigalo. L. 1812. so našli v njem komaj 117.000 duš; l. 1853 jih je bilo že 176 tisoč, l. 1870 226.000, l. 1881 je doseglo število rimskega prebivalstva okroglo 300.000 ljudi. L. 1901. je število zopet naraslo na 462.000, dvajset let pozneje je imel Rim 691.000 duš, zadnje štetje pa je pokazalo prirastek v takem obsegu, da se bliža Rim dancem milijonu.

Seveda delajo Rimljani tudi primerjave. Največ prebivalcev je imel Rim pod cesarjem Avgustom. Takrat so našli 1.336.000 prebivalcev. Ob času avinjonjske sužnosti pa je bilo število prebivalstva na najnižji stopnji, kar jih pozna zgodovina; znašalo je namreč samo 17.000 ljudi.

Največji pustolovec našega časa

V Nemčiji pričakujejo baš te dni znanega pustolovca Trebitscha - Lincoln, okolu netdeset let starega žida, ki se je pokristjanil in celo postal pastor v Kanadi, pri tem pa ni prav nič izpremenil svoje nature. S Kanado nezadovoljen se je Trebitsch-Lincoln preselil v Anglijo. Tam je bil nekaj časa izvrsten pridigar in tolmač Svetega pisma. Vendar ga to ni oviralo, da ne bi javno priznal svojega ateizma. V Londonu se je tudi seznanil z nekim kvekerjem, ki mu je bil zaupal večjo vsoto denarja. S tem denarjem je začel pustoloviti, špekulirati in je grdo prevaril svojega dobrotnika.

Prišlo je L. 1915., ko je moral pustolovec bežati v Ameriko, kjer je začel agitirati proti Angliji in v korist Nemčije. Anglija je zahtevala njegovo izročitev in ga je žigosala za najobskurnejšega sleparja. V Londonu je bil namreč obsojen na robijo, ker je bil ponaredil neke menice. Tudi na Madžarskem je igral tajno, še danes nepojasnjeno politično-pustolovsko vlogo. Na Nemškem se je sukal v monarhističnih krogih, a bivši cesar Viljem, pri katerem se je javil v Doornu, pa ga ni hotel sprejeti, menda zaradi tega ne, ker se je bal, da ne bi mu nasedel. Pri znanem Kappovem puču je igral slepar dokaj vidno vlogo, potem pa je hodil iz mesta v mesto in krošnjari s politiko in finančnimi zadevami. Videč, da je njegove kariere v Evropi konec, se je podal na Kitajsko, kjer je postal svetovalec maršala Vu-Pej-Fuja. Toda tudi na Kitajskem ni našel

»Kaj bi dal ti za takšne zobe, kakršni so moji?!«
»In kaj si dal ti?«

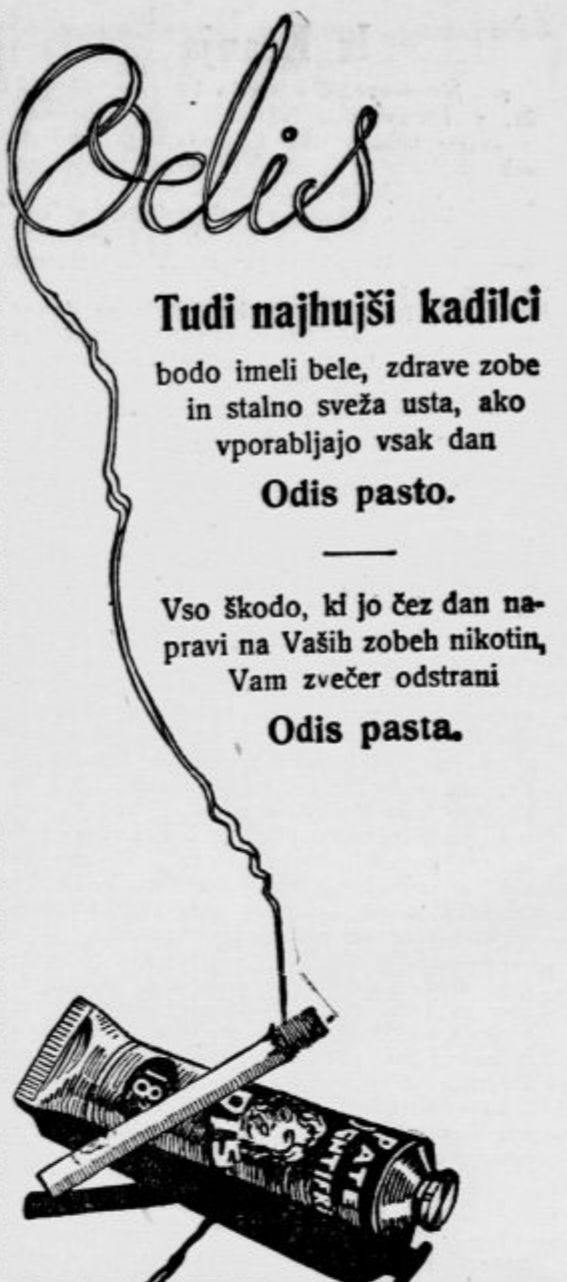
ugodnih življenjskih pogojev. Odpotoval je na Ceylon, s Ceylona pa jo je naglo pobrisal na Angleško, kjer je bil njegov sin obsojen zaradi nekega kriminalnega delikta. Vendar mu Angleži niso dovolili izkrcanja na njihovem ozemlju. Sin pa je po zakonih zapadel smrti. Nato je odpotoval Trebitsch ponovno v Ameriko, v Evropi pa je dal razširiti vesti, da je umrl. Prekrstil se je namreč v dr. Tendlerja in je stopil v neki budistični samostan. Tam je dosegel svečeniško čast, a je moral kmalu zopet zbežati, ker se je diskreditiral z umazanimi ljubavnimi aferami. Zadnje leto se je Trebitschevo ime mnogo omenjalo v zvezi z dogodki v Afganistanu. Baje je tamkaj rovaril proti Amanulahu in delal za Habibulaha, ki ga je boljše plačal. V Evropi je Trebitsch-Lincoln nehvaležna prikazen, zato so nemške oblasti sklenile da ga izženejo, čim se pojavi na meji.

Velik dogodek v kneževini Liechtensteinski

Pred nekaj meseci smo poročali, da je umrl vladar kneževine Liechtensteinske, priletni knez Ivan II., katerega je nasledil brat Franc I., mož, ki je takisto že v letih in je baš zaradi tega nekaj časa pomišljal, ne bi li kazalo prepustiti vladarsko čast mlajšemu princu Karlu. Vendar se je premislil in pridržal vladarske posle nekaj časa za sebe, da jih pozneje izroči mlademu bodočemu suverenu.

Oklevanje kneza Franca I. je čisto razumljivo. Pomisliti velja, da je mož kljub svoji visoki starosti — saj šteje nad 75 let — videl te dni prvič deželo, ki jo vlada. Prišel jo je pogledat s svojo soprogo Elzo, pa samo mimogrede. In prebivalstvo se je tega obiska tako razveselilo, da mu je na vožnji skozi kneževino prirejalo svečane sprejeme. Kneza sta spremljala predsednik zbornice Frommelt in šef vlade dr. Hoop. Svečanosti so dosegle višek v Vaduzu, kjer ima liechtensteinska vlada svoj sedež. Kneza so pozdravljali šolski otroci, vaški župani in svečeništvo ter vsi domači veljaki male državice. Zvonili so vsi cerkveni zvonovi in se radovali, da je po tolikih letih odsotnosti stopil liechtensteinski knez zopet enkrat na tla svoje dežele.

V Vaduzu je bila pontifikalna maša, zbornica pa je imela svečano sejo, na kateri je izrekla vladarju svojo udanost. Slavnost je bila zelo prisrčna, prebivalci so se je udeležili v svojih starinskih nošah, kar ji je dalo še posebno slikovitost. Ko so se svečanosti zaključile s himno »Moj Liechtenstein«, sta se knez in kneginja za-

Tudi najhujši kadilci

bodo imeli bele, zdrave zobe in stalno sveža usta, ako vporabljajo vsak dan

Odus pasto.

Vso škodo, ki jo čez dan napravi na Vaših zobeh nikotin, Vam zvečer odstrani

Odus pasta.

hvalila ljudskim množicam, drugi dan pa sta se odpeljala na letovanje v Švico.

Močvirje pogoltnilo električno centralo

Električna centrala, ki je služila v prvi vrsti za osušenje močvirnatga ozemlja med Livornom in Piso, se je te dni hipoma zrušila. Njene razvaline je požrlo močvirje, še predno so utegnili kaj rešiti. Škodo cenijo na dva milijona lir.

Poznate to ljubko damo?

... ki ni nič drug kakor švedska princesa Ingrid. Nedavno se je mudila v Londonu in je bila na angleškem dvoru deležna tolike pozornosti, da se je kož raznesel glas o pridojci zaroki s princem Waleskim, angleškim prestolonaslednikom, ki mu je baje dobočena za življenjsko družico v zakonu.

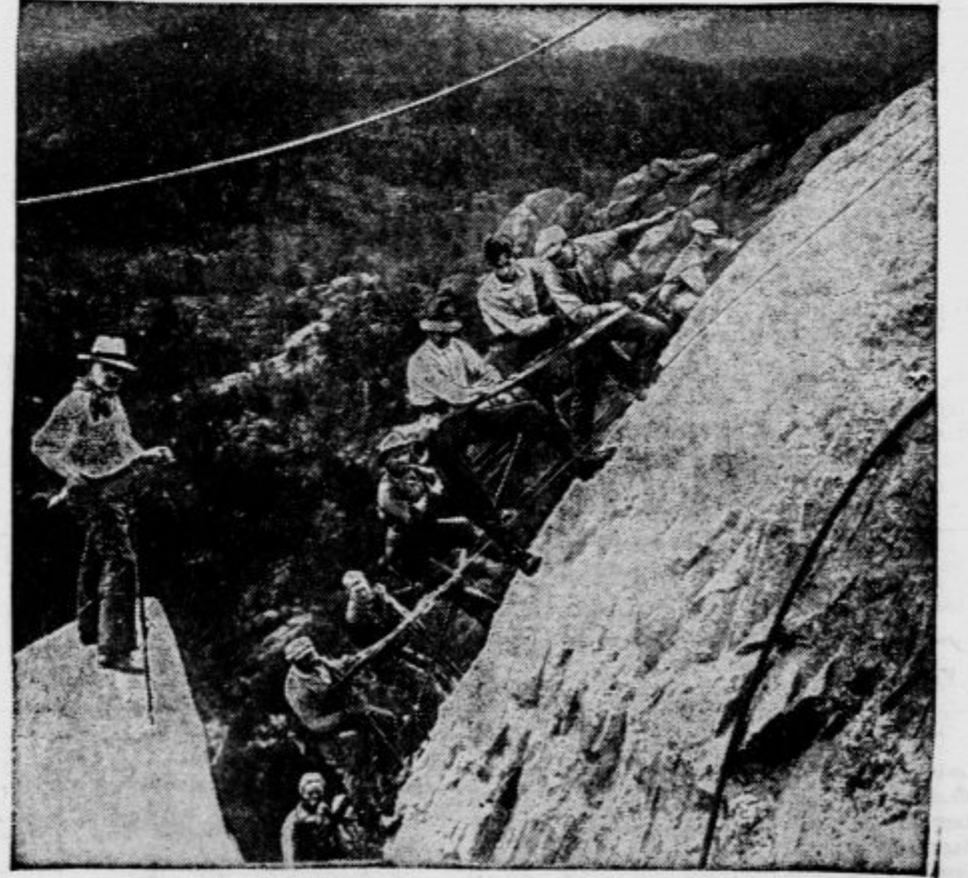
Nemški kronprinc v nizozemskem kopalšču

Dejstvo, da se je nemški kronprinc, najstarejši sin bivšega cesarja Viljema, pojavil na Nizozemskem, v bližini Doorna, je dalo povod za najrazličnejše komentarje. Posebno mnogo se je govorilo o tem, da je prišel sporočiti očetu, kako stoji njegova zadeva zavojo povratka v Nemčijo. Da bi pa razpršil te govorice, je kronprinc takoj odpotoval v neko kopalšče, kjer je bila posneta ta slika.

Evropski izrez v japonskem okvirju

Slika nam predstavlja japonskega ministrskega predsednika Yoka Hamaguchija v domačem rodbinskem krogu. Dočim nosi Hamaguchi evropski krol, so njegova žena in otroci običeni po japonskem običaju.

Toliko mož za eno samo glavo

Američani so kaj originalni v svojih domislicah, pa tudi v njih izvedbi. Zdeno so slišali izklesati spomenike štirih najslavnijših prezidentov Zedinjenih držav: Washingtona, Jeffersona, Lincolnu in Rooseveltu. Njih spomenik bo izklesan iz živega kamna na neki skali v Južni Dakoti. Ta slika prikazuje delavce pod vodstvom kiparja Gutzona Borgluma, ki vodi dela pri klesanju Washingtonove glave. Možje so privezani z vrvmi, da ne strmoglavijo v globočino.

Najbolj varna naložba denarja.

Telefon 2420.
Rač. poš. hran.
Ljubljana št. 10.680.

Kranjska hranilnica

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun in nudi najugodnejše obrestovanje.

Dovoljuje kredite proti vknjižbi na prvem mestu v tekočem računu in proti amortizaciji, daje menična posojila, izdaja garancije, izvršuje vse kontokorentne posle.

Za vloge jamči Ljubljanska oblast z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. 10.004

Ptujska gimnazija in njen dijaški dom

Nismo se še popolnoma zavedali pomena iskrenih besedi, s katerimi je očital ob...

Ko se je začelo v bivši Avstriji ustavno življenje, je oživilo prvotno gibanje tudi med Slovenci...

Sele sedaj po maturi se zavedamo, kje smo studirali in kje maturirali. V življenju pomembno vse dobre nauke in vse dobrohotne opombe naših učiteljev.

In ti naš ljubi dijaški dom, ki si nam bil poleg šolske »Satura lanx« zatočišče v vseh telesnih potrebah in težavah...

Radio Izvleček iz programov

Sreda, 14. avgusta. LJUBLJANA 12.30: Reprodukcijska glasba...

Četrtek, 15. avgusta. LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe...

19.30: Reprodukcijska glasba. — 19.30: Programi iz Prage...

20.05: Koncert dunajske simf. orkestra. — 22: Laha godba...

22.15: Koncert dunajske simf. orkestra. — 22: Laha godba...

22.45: Plesna godba. — 22: Laha godba. — 20: Igraški večer...

22.15: Plesna godba. — 21: Operetni večer. — STOCKHOLM 19: Opereta...

22.45: Plesna godba. — 22: Laha godba. — 20: Igraški večer...

22.15: Plesna godba. — 21: Operetni večer. — STOCKHOLM 19: Opereta...

22.45: Plesna godba. — 22: Laha godba. — 20: Igraški večer...

22.15: Plesna godba. — 21: Operetni večer. — STOCKHOLM 19: Opereta...

22.45: Plesna godba. — 22: Laha godba. — 20: Igraški večer...

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelki »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod širo je plačati pristojbino za št. 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Maliglasni Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znamkah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasni trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za št. 5 Din. Vse pristojbine je uposlati obenem s naročilom, sicer se oglas ne priobčuje. St. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Več pomočnikov zelancajev sprejem. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Poston in pridane«.

2 klepar. pomočnika vsvojašne prosta, dobro izvoščena v stavbenih delih, in

dva vajenca sprejme takoj Franjo Dolžan, kleparstvo in vodovod, Celje.

Sirarja večšega v izdelavi mehkega in trdega sira, sprejem. Ponudbe z navodilo plače postajati na Panojica, Delavnica.

Trgovski pomočnik izurjen v mešani stroji, dobi mesto v večji trgovini na delu. Dobri izločeni aranžirji imajo prednost. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. 1612.

Kontoristinja sprejem. v večje podjetje na delu, izurjena, ki je zmožna stenografije in strojnega računa, po možnosti tudi lašine, s svo osebno v hiši. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod št. 1613.

Vajenca ki bi bil ob svoji hrani, sprejme krojaška tveška Josip Pogacnik v Radovljici, kamor je nasloviti ponudbe.

Pridno dekle zmožna vseh gospodinjstev del in samostojnega kuhanja izven Ljubljane, iščem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

3 pomočnike za obdelovalstvo in pletarsko sprejem. — N. Ježek, Trzin.

Spretno moč za vodstvo manjše trgovine s šivalnimi stroji, kosila, gramofoni in zvezni spadalni predmeti sprejem. Potreba je nekaj kaveljev ali primernega jamstva. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Agilnost«.

Vajenca inteligenčna, ki bi imel večje dohode, sprejem. Biti mora pošten in priden, imeti odlično šol. sprejema in dober posluh. — Raabberger, Ljubljana, Miklošičeva 34.

Krznar. pomočnik dobi takoj mesto Pismene ponudbe pod »Krnar/79« na ogl. odd. »Jutra«.

Vajenca za krznarsko obrt sprejme takoj Eljžbet Eber, Ljubljana, Kongresni trg 7.

Trg. vajenca s potrebno šolsko izobrazbo sprejme Ivan Bar, trzovec, Brežice, Hrana, stanovanje v hiši.

Poslovodjo za tiskarno v Kragujevcu, ki se spozna na stroje in njih uporabo, iščem. Imeti mora mojskiški izpit s spričevili in dobrih priporočil. Nastop takoj! Ponudbe naj se pošljejo na oglasni oddelku »Jutra« pod »Poslovodje 90«.

Frizerko sprejme briveli in česalni salon Josip Gorupce, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

G. Th. Rotman: Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

»Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

111. »Vrag naj vzame Klobuštrača in vse njegove krave! Ne pojdem in ne pojdem!« je gojdnal. Toda dobri zajtrk, ki mu ga je prinesla vrla sopraga, mu je omehčal srce. Skočil je v avtomobil in se odpeljal h kmetu Klobuštraču.

Praktikanta

absolutna trgovska šola, sprejem. takoj. Ponudbe na pošt. predal 300.

Spretno stikarico za monogramne sprejme trgovina Hed. Sarc.

Služkinjo za vso, pridno in zdravno, sprejme. Tvarčarjeva ulica 6/III, levo.

Učenko sprejem. v trgovino z mešan. blagom v bližini Ljubljane s primerno šolsko izobrazbo. Pogoj poštena in dobra računarnica. — Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod »Pridna in poštena 313«.

Soboslikarskega pomočnika sprejem. takoj. — Soklič, Kranj.

Postrežnico srednjih let, za dopoldansko ure, zajtrk in kosilo, sprejem. Ponudbe na ogl. oddelku »Jutra« pod št. »Postrežnica 87«.

Kovač dobro izvešan v kovanju konj. voz, ki zna tudi nekoliko ključavnice, dela in se eventualno spozna tudi pri popravilju avtomobilov, dobi službo. Pismene ponudbe s prepisj sprejem. je poslati na: Peter Mašič, Celje.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Vajenca sprejme takoj pod ugodnimi pogoji parna pekarna Josip Lavtinar v Kranjski gori.

Dobre kuharice dekleta za hišna opravila iščem za 15. september. — Imam mnogo naročil. Službinski zavod, Zagreb, Matyevka 13.

Prva oblašt. koncesionirana šoferska šola Camerik, Ljubljana (Jugoslavija) Dunajska cesta 36. Telefonski 2236. Strokovnjaki teoretični pouk in praktično vožnje na različnih modernih avtomobilih, a prijetkom vsakega prvega

Zakonski par brez otrok, ki se razume tudi na obdelavo vrta, iščem v prostu stanovanje kot hišnika. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«.

Oskrbnik Tehn. srednje šole (strojnega oddelka) išče službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Tehnik«.

Dobra kuharica starjša, išče mesto za takoj. Ponudbe pod »Kuharica 94« na oglasni oddelku »Jutra«.

Steklar. pomočnik (izvešan »stara«), zmožen vseh steklarskih del, na starih in v pripravljenju sip, dobi takoj službo. Ponudbe na: Ferd. Hiebl, Kranj.

Zakonski par brez otrok, ki se razume tudi na obdelavo vrta, iščem v prostu stanovanje kot hišnika. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«.

Oskrbnik starejši moč, oženjen, brez otrok, izkušen v vseh vrstah poljedelstva in živinoreje. Želi spremeniti svojo službo. Dopise je poslati na podružnico »Jutra« Maribor pod »Jesene«.

Soler abetnik, ki zna opravljati vrtnarska in druga dela, išče službo. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«.

Kuharica 25 let stara, s prvotnimi spričevili, išče mesto pri boljši družini v Ljubljani. Nastop 1. septembra ali še prej. Pismene ponudbe z navodilo plače na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra moč 36«.

Zastopnikom ki prodajo slike na platnu, je osigurana eksistenca ker imamo veliko izbiro in drugih prvotnih predmetov. Ponudbe na Bankovni zavod »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Tvrdo ki bi konkuriralo dobavljala stalno, dijaške šepice, iščem. V postev pridelo samo tvrdo, ki same izdelujejo. Takošnje plačilo pri odjemu. Natančen dogovor osebno. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Znanstvenik«.

Zastopniki ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Natakar

mlad — pošten in vesten, išče službo. — Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Takoj 70«.

Absolvent trg. akademije išče primerne službe. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«.

Kateri finančni ali pošt. nadzorne, vdovalne srednj. let, bi me vzel s hčerko vred za vodstvo gospodinjstva. Pismene ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod znakom »Gospodinja«. 26089

Oskrbnik starejši moč, oženjen, brez otrok, izkušen v vseh vrstah poljedelstva in živinoreje. Želi spremeniti svojo službo. Dopise je poslati na ogl. odd. »Jutra« podružnica Maribor pod »Jesene«.

Kateri trgovci na delu sprejme v uk 14-letnega dekca, ki je dovršil I. razred mešan. šole in je sirota. Deček je pridni in dovolj razvit. Pismene ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«.

Službo sluga vratarja hišnika, tekača, čiščenja črtna ali kaj drugega želi delati, spokojen. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Javornik«.

Hlapec želi dobiti službo. Pošten, vesten vsakega dela, s lepim opravljanjem. Sem pri Ljubljani. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«.

Absolvent Tehn. srednje šole (strojnega oddelka) išče službo. Ponudbe na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Tehnik«.

Dobra kuharica starjša, išče mesto za takoj. Ponudbe pod »Kuharica 94« na oglasni oddelku »Jutra«.

Steklar. pomočnik (izvešan »stara«), zmožen vseh steklarskih del, na starih in v pripravljenju sip, dobi takoj službo. Ponudbe na: Ferd. Hiebl, Kranj.

Zakonski par brez otrok, ki se razume tudi na obdelavo vrta, iščem v prostu stanovanje kot hišnika. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«.

Oskrbnik starejši moč, oženjen, brez otrok, izkušen v vseh vrstah poljedelstva in živinoreje. Želi spremeniti svojo službo. Dopise je poslati na podružnico »Jutra« Maribor pod »Jesene«.

Soler abetnik, ki zna opravljati vrtnarska in druga dela, išče službo. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«.

Kuharica 25 let stara, s prvotnimi spričevili, išče mesto pri boljši družini v Ljubljani. Nastop 1. septembra ali še prej. Pismene ponudbe z navodilo plače na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra moč 36«.

Zastopnikom ki prodajo slike na platnu, je osigurana eksistenca ker imamo veliko izbiro in drugih prvotnih predmetov. Ponudbe na Bankovni zavod »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Tvrdo ki bi konkuriralo dobavljala stalno, dijaške šepice, iščem. V postev pridelo samo tvrdo, ki same izdelujejo. Takošnje plačilo pri odjemu. Natančen dogovor osebno. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod »Znanstvenik«.

Zastopniki ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Gospodična inženirka inženirka, sprejme delo na dom ali v delovni sobi. Nekočnik večja tuji tujca. — Naslov pove oglas. oddelku »Jutra«.

Prodajalca za trgovino mešanega blaga v večjem kraju na Dolnem jezikem krajcu s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Ponudbe na oglas. oddelku »Jutra« pod št. »Zanesljiva in vestna«.

Zastopnikom ki se bavijo s prodajo vrednotnih papirjev, naj se takoj javijo v lastnem interesu Bančnemu zavodu »Merkatore, robno oddelke, Ljubljana, Selenburgova ulica 7.

Otroški voziček

dobro ohranjen, in vreden, napredaj. Poizre se Keraničkova ulica 3/1.

Prežo za sadje in šivalni stroj prodam. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«.

Dvoje vrat brez okvirjev, dobro ohranjenih, prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 27155

Radio aparat štiricevni, za 1200 Din prodaja Hešik, Ljubljana, Medvedova 36.

Najnovejša BSA in Wanderer motorna kolesa na zalogi pri Pavel Stele, družba z o. z. v Ljubljani.

Wanderer kolesa nova, stalna na zalogi pri Pavel Stele, družba z o. z. v Ljubljani. Kapiteljska 3. Preprodajalci znaten post.

Bioskop-aparat ki ni v rabi, z 20 metri daljine, z večmi deli razen toka, kupim. Zahovam poskušajo. Navedite ceno. — Radisav Matijevec, pošta Ravna Reka, Cuprija, 20921

Tehtnico za trgovino, dobro ohranjeno, nosilnost 10 do 15 kg. kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«.

Aluminij v pločevini 6 m², od 1—1½ m. kupim. Pošljite navdve s ceno na oglasni oddelku »Jutra« pod št. »Aluminij«.

Družabnico s

Michel Zévaco:

198

V kreppljih inkvizicije

Zgodovinski roman

»Sijajnih pojedin je konec, gospod,« je z žalostnim glasom odvrnil menih. »Konec jih je... na žalost!«

»Oho!« je rekel Pardaillan in oko se mu je zaiskrilo. »A pojejte mi, zakaj pravite, na žalost?«

Z odkritosrčnostjo, ki bi se bila zdela nesramna, da ni bila tako prostodušna, je menih odgovoril:

»Ne zaradi vas, gospod. A videti je, da ste zakrivali nekaj hudega in so vam naši predstojniki naložili kazen, da ostanete nekaj dni brez hrane. In ker sva imela midva z bratom Baptistom pravico do ostankov vaših imenitnih pojedin, sva kaznovana z vami vred. Zato pravim, na žalost!«

»Razumem,« je sočutno dejal Pardaillan. »Česar nisem jaz pojedel, sta po tem takem vidva pospravila?«

»Seveda!... Oh, gospod vitez, zakaj ste toliko časa trdovratno odklanjali take dobrote! Bog ve, da nisva imela sreče z vami. Toliko dobrih stvari je šlo po vodi in najini bratje so se mastili z njimi namestu naju dveh...«

»Zakaj bratje in ne vidva? To se mi ne vidi pravično,« je rekel Pardaillan, kakor da mu gre Caharijeva žalost do živoga.

»Monsinjor Espinosa je silno gledal na to, da bi ravnali z vami kar moči sijajno in da bi vi res uživali obede, ki so jih pripravljali za vas. V kazen za vaše upiranje, ki so ga smatrali za posledico najine majhne vne, so nama odrekli pravico do teh

dobrot; a če bi jih bili vsaj poskusili, bi bile ostale nama. In da bi bila kazen tem bolj občutna, so jih razdeljevali drugim.«

»A! To je bilo vzrok, da sta mi toli vztrajno prigovarjala?«

»Menda! Šlo nama je za ostanke!«

»Zakaj mi nista povedala? Saj nisem hudoben človek. Če bi me bila opozorila na to, bi vama bilo drage volje ustregel.«

»Na to so mislili, Bogu bodi potoženo. Strogo so nama bili prepovedali, da bi vam kaj omenila.«

»Zakaj nista hotela pokusiti jedi vpricho mene, kakor sem vama večkrat ponudil? ... V svojo lastno škodo sta se branila.«

»To nama je bilo še posebej prepovedano. Izgubila bi bila pravico do ostankov, ne glede na strogo kazen, ki bi naju bila zadela.«

»Kaj pravite!« je dejal Pardaillan in obrnil menihu hrbet, videč, da je zvedel od njega vse, kar je hotel.

Ko se je linca zaprla, se je tiho zasmejal in zamrmral:

»Dobro so igrali komedijo, bogne da! ... Potegnili so me za nos kakor pravega bedaka! In vendar bi se bil lahko spomnil svojega bivanja v „grobnici živih mrličev“ ter pomislil, da Espinosi ni zaupati. Nu, to lekcijo si zapišem za uho.«

XVI.

Gibljava fla.

Drugi dan je vstal ob navadni uri. Izbral si je prostor pri oknu, pomaknil tja svoj naslanjač in sedel vanj, vedoč, da je tu vsaj nekoliko varen pred skrivnimi nadzorovalci.

Mnogo ur je sedel nepremično, kakor da dremlje; v resnici pa je globoko premišljeval. Vsekako je moral biti uverjen, da je izpregledal skrivnostne namene velikega inkvizitorja, zakaj zdaj pa zdaj

se je ukresala v njegovih očeh hudobna iskrica in porogljiv nasmeh mu je zaigral okoli ust. Po sročnih besedah brata Caharije je vedel, da se bo moral nekaj časa postiti; zato je sklepal, da tudi ječarja ne bosta prihajala v sobo. Ni se motil. Dopoldne je minilo, ne da bi mu bila prinesla le mrtvico hrane. Okoli ene je leno vstal; stopil je k skrini za obleko in vzel iz nje majhen zavitek, ki ga je spravil v nedrje. Nato se je skrbno zaval v svoj plašč, katerega že nekaj časa ni več odložil. Počasi, očitno ves oslabeled, se je vrnil k svojemu naslanjaču in se pogreznil vanj.

Kaj je delal v tem položaju? To bi nam bilo težko povedati. Po tem, kakor je gibal s čeljustmi, bi bil človek sodil, da nekaj žveči. Morda je hotel tako ukiniti glad, ki se ga je polasčal.

Tri dni so ga pustili samega, ne da bi mu bili prinesli le košček kruha ali požirek vode. Oslabeled je strašno; videti je bilo, da se komaj drži pokoncu.

A svojemu kotičku pri oknu se ves čas ni izneveril. Točno trinajst dni je bilo minilo, odkar je bil zaprt. Baš toliko da ga je bilo še spoznati. Njegov obraz je bil upadel, brada mu je zaraščala lici, oči so se vročno bleščale; vitez de Pardaillan je bil le še senca samega sebe. Skoro ves svoj čas je prebil v naslanjaču, kjer je nepremično sedel od zore do mraka.

Četrto jutro sta mu ječarja prinesla kepo črnega kruha in vič vode ter mu prporočila, naj varčuje z obojim, ker je to vsa njegova hrana za dva dni!

Videti je bilo, da ju jetnik komaj sliši. A najbrže ju je razumel, zakaj čez dve uri je manjkalo pol kruha in tudi vode v vrču je bilo samo še polovica. Očitno so ga ves čas opazovali, sodeč po tem, da sta se kmalu nato menih vrnila in ga povabila s seboj.

Trošarinski zbornik

(komentar)

Zakona o državni trošarini sa svima izmenama in dopunama — Zakona o drž. trošarini, taksama i pristojbama (sa svima izmenama i dopunama) — Zakona o izmenama i dopunama u zakonu o drž. trošarini, taksama i pristojbama od 10. aprila 1929. g. i od 28. juna 1929. g. Svi sa propisima izmenjenog in dopunjenog trošarinskog pravilnika sa svima dosadašnjim objašnjenjima. — Pravilnik o upotrebi novog sredstva za denaturisanje — Pravilnik o prodaji denaturisanog spirita sa opštim sredstvom — Uputstva za iznos spirita u inostranstvo uz povlašćen sa svima izdatim objašnjenjima do sada itd. Uputstva za naplatu oblasne trošarine.

Sredio

Živ. St. Devečerski,
bivši činovnik gen. direkcije poreza.

Cena Din 50.—.

Izdavačka knjižarnica Gece Kona,
Beograd, Knez Mihajlova ulica 1.

Tečaj za konserviranje sadja

zelenjadi in sadnih sokov na

Dr. Krekovi gospodinjski šoli v Zg. Šiški.

pri Ljubljani se prične 19. t. m. in traja do 25. avgusta t. l. Plačati je za ves tečaj 200 Din; notranje za hrano in stanovanje še posebej 250 Din. —

10142

Prodajam 20.000 cbm

smrekovega gozda

Deleposestvo Spodnji Berložnik,
Šoštanj-Belevođe

10139

Industrija gvozdja

D. D. U ZENICI

Pozivom na konkurs raspisan u ovom listu dne 21. VII. i dne 25. VII. izvještavaju se zainteresenti, da će se molbe za štipendiju primati još

samo do 20. avgusta o. g.

Industrija Gvozdja d. d. Zenica.

Štev. 23.280.

10.150

Razglas.

Pri zgradbi svinjskih hlevov za kmetijsko šolo na Grmu razpisujem za

1. težaška in zidarska,
2. tesarska,
3. krovjska, kleparska in inštalacijska ter
4. mizarska, steklarska in pleskarska dela

prvo pismeno oifertno licitacijo

na dan 24. avgusta 1929 ob 11. uri dopoldne v prostorih gradbenega oddelka, Ljubljana, Gosposka ulica št. 15/1. Podrobnosti razpisa so razvidne na razglasni deski istotam.

Ljubljana, dne 13. avgusta 1929.

Komisar oblasne samouprave oblasti ljubljanske:
Dr. M. Natlačen s. r.

Zbirka zakona dr. Mihailo Šlić
profesor univerziteti u Beogradu

izšlo je iz tiska

Zakonik

o sudskom postupku u
gradjanskim parnicama

(Gradjanski parnični postupak)

za Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca 366 strana.

Cena Din 40.—, u platnenom povezu Din 60.—.

Izdavačka knjižarnica Gece Kona
Beograd, Knez Mihajlova ulica 1.

Originalna
Jugobanat-patent-moka
ni po ceni zato pa sta kruh
in pecivo iz nje nenadkriljiva.

Otomane

od 550 do 850 v različnih
vrstah, prvovrsten lasten
izdelek, vzorkovana, pi-
lišta preginjala sa oto-
mane a 600, la 750, salonska
garniture, divane mo-
droce, sanjaljivo najboljšo
blago kupite pri

Rudolf Sever
tapatništvo II
Marija trg št. 2. 47/1

Vodne turbine

autom. regulatorje, zatvornice, opreme za žage in
mline izdeluje in dobavlja

G. F. SCHNEITER, Škofja Loka
podjetje za zgradbo vodnih turbin

Konkurenčne cene. Zahtevajte ponudbe. Prvovrstne reference.

Zahvala.

Ob bridki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega dragega
soproga in očeta, gospoda

Frana Windischa

nam je došlo toliko izrazov sočutja in toliko dokazov ljubezni in
priateljstva do pokojnega, da nam je bilo to v teh težkih dneh
v veliko tolažbo. Bodi izrečena tem potom vsem iskrena zahvala.
V posebno dolžnost si smatramo zahvaliti se zlasti ravnateljstvu
in uradništvu Strojnih tovarn in livarn d. d., ki je pokazalo, da je
znalo ceniti pokojnega kot dolgoletnega sotrudnika in zvestega
tovariša.

Prosimo, ohranite ga vsi v prijaznem spominu.

Zaljujoci ostali.

Pozor!

Ali ste že zahtevali ponudbe
knjižgozveznice S. A. Feldstein?
Ljubljana, Vidovdanska c. 12.

Razpis.

Gradbeni odsek Sokolskega društva
v Štepanji vasi odda zidarska, tesar-
ska in mizarska dela za zgradbo So-
kolskega doma v Štepanji vasi.

Nacrta, pogoji in vsi pripomočki so
na razpologo do 18. t. m. pri bratu
Francetu Slani v Ljubljani, Poljanska
cesta 87/1, dnevno od pol 14. do pol
16. ure.

Ponudbe je vložiti istotam do pone-
deljka, dne 19. avgusta 1929.

V Štepanji vasi, 12. avgusta 1929.

Dva posebna naslova,

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naš naj vse ljubljeni
soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Anton Wetz

posestnik v Podkraju

dne 13. t. m. zjutraj po dolgotrajni bolezni za vedno zatisnil svoje
blage oči.

Pogreb nepozabnega se bo vršil 15. avgusta ob 7. uri zjutraj
na pokopališče v Radečah.

V Podkraju, dne 13. avgusta 1929.

Zaljujoča soproga Neža,

Anton, Nande, Marija, Slávica, Elica, otroci.